

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра кримінального права і процесу**

**КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ.
ОСОБЛИВА ЧАСТИНА**

Навчально-методичний посібник

Ужгород – 2020

Кримінальне право. Особлива частина: навчально-методичний посібник для студентів юридичного факультету/ Уклад. М.В. Сийплові, Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 84 с.

Навчально-методичний посібник з дисципліни «Кримінальне право. Особлива частина» складений за вимогами кредитно-модульної системи і містить структуру програми навчального курсу, тематику семінарських занять, рекомендації щодо написання рефератів, перелік рекомендованих джерел інформації.

Розробники:

Сийплові Микола Васильович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і процесу юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ».

Рецензенти:

Ступник Ярослав Валерійович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права і процесу юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ».

Ухаль Арзен Михайлович - кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права і процесу юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ».

*Затверджено на засіданні кафедри кримінального права і процесу
юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ» ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»,
протокол від «_30_» серпня_2020 року №1*

*Рекомендовано до друку рішенням методичної комісії юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 10	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 300	1	1
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 148 самостійної роботи студента – 152	II	II
	Лекції:	
	80	20
	Практичні (семінарські):	
	68	24
Вид підсумкового контролю: залік, екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота: 152/256	

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму навчальної дисципліни *«Кримінальне право. Особлива частина»* розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів зі спеціальності 081 «Право». **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є сукупність знань щодо теоретичних засад кримінального закону та його історичних витоків, щодо чинного КК України та слідчо-судової практики його застосування та про закордонне кримінальне законодавство.

Метою навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни *«Кримінальне право Особлива частина»* має своїм результатом оволодіння студентами знань щодо системи і значення Особливої частини кримінального права України, а також елементів та ознак всіх складів злочинів, передбачених Особливою частиною Кримінального кодексу України.

Основними завданнями вивчення дисципліни *«Кримінальне право. Особлива частина»*, є забезпечення правильної кримінально-правової оцінки вчинених діянь, правильне формулювання обвинувачення та написання відповідної формули кваліфікації.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти компетентностей.

На вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право. Особлива частина», заплановано 300 годин, 10 кредитів ECTS.

Відповідно до освітньої програми «Право», вивчення дисципліни «Кримінальне право. Особлива частина» (ОК16.) сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК)

- ✓ Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- ✓ знання та розуміння предметної галузі, професії; основних концепцій, базових категорій, юридичних понять (ЗК-1);
- ✓ здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації (ЗК-2);
- ✓ здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону (ЗК-6);
- ✓ здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення (ЗК-7);
- ✓ здатність розуміти значення інформації в сучасному суспільстві, відповідально ставитися до питань інформаційної безпеки (ЗК-8).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ✓ уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури (ФК-2);
- ✓ здатність забезпечувати дотримання законодавства суб'єктами права (ФК-3);
- ✓ здатність здійснювати професійну діяльність у повній відповідності до закону (ФК-4);
- ✓ вміння реалізовувати норми матеріального і процесуального права в професійній діяльності, правильно застосовувати нормативно-правові акти (ФК-5);
- ✓ вміння юридично правильно кваліфікувати факти і обставини (ФК-6);
- ✓ здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків (ФК-7);
- ✓ здатність запобігати, розкривати та розслідувати правопорушення, зокрема виявляти та сприяти попередженню корупційної поведінки (ФК-9);
- ✓ вміння виявляти та усувати причини й умови, що сприяють вчиненню правопорушень (ФК-10);
- ✓ володіння юридичною термінологією та юридичною технікою, здатність правильно відтворювати результати професійної діяльності в юридичній та іншій документації (ФК-11);
- ✓ здатність проводити юридичну експертизу нормативноправових актів (ФК-12).

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Тема 1. Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина.

Змістовний модуль 2

Тема 8. Кримінальні правопорушення проти власності.

Тема 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

Змістовний модуль 3

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Тема 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Тема 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Тема 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Змістовний модуль 4

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема 19. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації крим.правоп.	12	4	4			4	13	2	2			9
Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	7	2	2			3	13	2	2			9
Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя	8	2	2			4	9					9
Тема 4. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи	10	2	4			4	11	1	2			8
Тема 5. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	17	4	4			9	9					9
Тема 6. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	8	4	2			2	10					10
Тема 7. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина	10	2	2			6	10					10
Разом за модулем 1	72	20	20			32	75	5	6			64
Модуль 2												
Тема 8. Кримінальні правопорушення проти власності	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	14	4	4			6	15	1	1			13
Тема 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	12	4	4			4	15	1				14
Тема 12. Кримінальні правопорушення проти	14	4	4			6	15	1	1			13

безпеки виробництва												
Разом за модулем 2	72	20	20			32	75	5	6			64
Модуль 3												
Тема 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	14	4	4			6	17					17
Тема 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	14	4	4			6	14	2	2			10
Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	16	4	4			8	14	2	2			10
Тема 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	20	4	4			12	14					14
Тема 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	16	4	4			8	16	1	2			13
Разом за модулем 3	80	20	20			40	75	5	6			64
Модуль 4												
Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	12	4				8	14					14
Тема 19. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	16	4	2			10	16	1	2			13
Тема 20. Кримінальні правопорушення проти правосуддя	18	4	2			12	13	2	2			9
Тема 21. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	12	4	2			6	16	1	1			14
Тема 22. Кримінальні	18	4	2			12	16	1	1			14

правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку												
Разом за модулем 4	76	20	8			48	75	5	6			64
Усього годин	300	80	68			152	300	20	24			256

3.1. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
Модуль 1			
1	Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.	4	2
2	Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	2	2
3	Кримінальні правопорушення проти життя	2	
4	Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи	4	2
5	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	4	
6	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	2	-
7	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина	2	-
Всього по 1-му модулю		20	6
8	Кримінальні правопорушення проти власності	4	2
9	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	4	1
10	Кримінальні правопорушення проти довкілля	4	2
11	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	4	-
12	Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	4	1
Всього по 2-му модулю		20	6
13	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	4	-
14	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	4	2
15	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.	4	2
16	Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	4	-
17	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів	4	2

	державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян		
	Всього по 3-му модулю		
18	Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	-	-
19	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	2	2
20	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	2	2
21	Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	2	1
22	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	2	1
	Всього по 4-му модулю	8	6
	Всього по курсу	68	24

3.2. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Години	
		Денна форма	Заочна форма
	Модуль 1		
1	Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.	4	9
2	Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України	3	9
3	Кримінальні правопорушення проти життя.	4	9
4	Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.	4	8
5	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.	9	9
6	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.	2	10
7	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина.	6	10
	Всього по 1-му модулю	32	64
8	Кримінальні правопорушення проти власності	8	12
9	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	6	13
10	Кримінальні правопорушення проти довкілля	8	12

11	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	4	14
12	Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	6	13
	Всього по 2-му модулю	32	64
13	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	6	17
14	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	6	10
15	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	8	10
16	Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	12	14
17	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян	8	13
	Всього по 3-му модулю	40	64
18	Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	8	14
19	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	10	13
20	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	12	9
21	Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)	6	14
22	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	12	14
	Всього по 4-му модулю	48	64
Всього по курсу		152	256

ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

Однією з форм самостійної роботи студентів є семінарське (практичне) заняття. Семінар – форма навчального заняття, коли викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем. Готуючись до семінарського заняття і виступаючи на ньому, студент набуває вмінь обґрунтовувати і формулювати свої думки, удосконалює навички публічного виступу, ведення дискусій, виявляє свої знання та вчиться їх відстоювати.

Підготовка до семінарського заняття включає:

- 1) з'ясування логічної послідовності питань, що визначені у темі;
- 2) перегляд конспектів лекцій тих навчальних курсів, які мають відношення до теми, винесеної на семінар. У лекціях викладаються найновіші досягнення відповідної галузі юридичної науки й законодавства, подається огляд вітчизняної і зарубіжної літератури;
- 3) вивчення рекомендованої літератури (список рекомендованих джерел може не бути вичерпним, тому необхідно виявляти самостійність у пошуку нових джерел).

Виступ на семінарському занятті має бути чітким, висвітлювати зміст питання в основних напрямках. Допускається користування своїми записами для точного цитування першоджерел.

Учасники семінару:

- 1) уважно слухають виступ;
- 2) за потреби ставлять запитання; відзначають помилки, спірні твердження;
- 3) вносять необхідні поправки, уточнення.

На семінарських заняттях розглядаються теоретичні питання, також студенти вирішують практичні задачі, приклади яких наводяться після теми кожного семінарського заняття для прикладу.

Семінар завершується заключним словом викладача, в якому: підсумовується робота групи, робляться зауваження щодо висвітлення змісту питань, які виносились на семінарське заняття, оцінюються підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати власну позицію тощо.

Змістовний модуль 1

Тема 1. Поняття Особливої частини кримінального права, її система і значення. Наукові основи кваліфікації злочинів.

Практичні заняття – 4/2 год.

Самостійна робота – 4/9 год.

1. Поняття і значення Особливої частини кримінального права.
2. Система Особливої частини кримінального права.
3. Методика аналізу конкретних складів злочину.
4. Поняття, види та підстави кримінально-правової кваліфікації.
5. Юридичне закріплення результатів кримінально-правової кваліфікації.
6. Принципи кримінально-правової кваліфікації.

Література:

1. Борисов В.І. Загальна характеристика Особливої частини нового КК // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 99–104.

2. Тростюк З.А. Понятійний апарат Особливої частини Кримінального кодексу України: Монографія. – К.: Атіка, 2003. – 144 с.
3. Шапченко С.Д. Системне узгодження окремих положень Загальної та Особливої частин Кримінального кодексу України як один з напрямів його комплексного удосконалення // Кримінальне право України. – 2006. – № 5. – С. 19–21.
4. Андрушко П. Кваліфікація злочинів: поняття та види // Вісник прокуратури. – 2003. – № 12. – С. 48–55.
5. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів: Навч. посіб. – Вид. 3-є. – К.: Атіка, 2007. – 592 с.
6. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ, 2007. – 304 с.
7. Кузнецов В.В., Савченко А.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: КНТ, 2007. – 304 с.
8. Марін О.К. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм. – К.: Атіка, 2003. – 224 с.
9. Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень. – К.: Атіка, 2004. – 188 с.
10. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
11. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник. / За заг. ред. О.М. Литвинова. – Х.: Вид-во ХНУВС, 2011.
12. Хавронюк М.І. Історія кримінального права європейських країн: Монографія. – К.: Істина, 2006. – 192 с.
13. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: Монографія. — К.: Юрисконсульт, 2006. — 1048 с.
14. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін [та ін.]; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид. переробл. і допов. – Харків: Право, 2010.
15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / [за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка]. – 9-те вид., переробл. та допов. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.
16. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України/ За ред. А.В. Савченка. - К.: ЦУЛ, 2013.- 1271с.

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.

*Практичні заняття – 2/2 год.
Самостійна робота – 3/9 год.*

1. Поняття, види і загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки і політичній сфері.
3. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки, інформаційній та науково-технологічній сферах.
4. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки у сфері державної безпеки й екологічній сфері.

Література:

1. Звонарьов О.Ю. Питання кваліфікації посягання на життя державного чи громадського діяча // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 107–109.
2. Киренко С.Г. Кримінально-правовий аспект національної безпеки України // Юриспруденція: теорія і практика. – 2006. – № 2 (16). – С. 2–7.
3. Климчик О. Нове у кримінальній відповідальності за диверсію // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 3. – С. 84–86.
4. Ліпкан В.А., Діордіца І.В. Національна безпека України: кримінально-правова охорона. – К.: КНТ, 2007. – 292 с.
5. Навроцький В.О. Кримінальні правопорушення проти держави: лекції. – Львів: Вид. ЛДУ, 1997. – 48 с.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя особи.

*Практичні заняття – 2 год.
Самостійна робота – 4/9 год.*

1. Кримінальні правопорушення проти життя, їх загальна характеристика та види. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони.
2. Поняття вбивства і його види.
3. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах.
4. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання.
5. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини.
6. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або в разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.
7. Вбивство з необережності.
8. Доведення до самогубства.
9. Погроза вчинити вбивство.

Література:

1. Андрушко А.В. Диференціація кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи з врахуванням безпорадного стану потерпілого // Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы. Сборник научных трудов. Материалы Международной научно-практической конференции (16-17 апреля 2010 г.) / Отв. за вып. И.И. Поляков. – Симферополь: Крымучпедгиз, 2010. – С. 393–394.
2. Андрушко П.П. Проблеми кваліфікації злочинів, пов'язаних із зараженням людини інфекційними хворобами (статті 130, 131, 133 КК України) // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 93–97.
3. Байда А.А. Уголовная ответственность за незаконную лечебную деятельность / Под науч. ред. В.И. Тютюгина. – Харьков: Одиссей, 2009. – 320 с.
4. Баулін Ю.В. Протиправність як ознака вбивств // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 18–19.
5. Бородин С.В. Преступления против жизни. – М.: Юристъ, 2000. – 356 с.
6. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: Монографія. – Львів: ПАІС, 2006. – 200 с.
7. Глушков В.О. Проблеми вдосконалення кримінального законодавства України щодо відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування населення // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 90–92.
8. Гороховська О.В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності / Наук. ред. А.А. Музыка. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2007. – 180 с.
9. Грищук В. Юридичний аналіз основного складу умисного вбивства за Кримінальним кодексом України 2001 року // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2002. – Вип. 37. – С. 407–416.
10. Грищук В.К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2003. – № 2. – С. 82–85.
11. Ковальський В.С. Кримінально-правова характеристика особливої жорстокості // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 59–63.
12. Кримінальне судочинство в Україні: Судова практика. Кримінальні правопорушення проти життя особи (вбивства): Офіц. вид. / Верх. Суд України; Відп. ред. П.П. Пилипчук. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2007. – 960 с.

13. Мамчур В. Проблема визначення поняття вбивства в кримінальному праві України // Право України. – 1999. – № 3. – С. 71–73.
14. Остапенко Л.А. Умисне вбивство та заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у стані сильного душевного хвилювання // Держава і право. Випуск 17. – К., 2002. – С. 387–392.
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. № 2 «Про судову практику в справах про кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи» // Вісник Верховного Суду України. – 2003. – № 1 (35). – С. 37–42.
16. Сташис В.В., Бажанов М.І. Особа – під охороною кримінального закону. – Х.: Право, 1996. – 225 с.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.

Практичні заняття – 4/2 год.

Самостійна робота – 4/9 год.

1. Кримінальні правопорушення проти здоров'я, їх загальна характеристика і види.
2. Поняття і види тілесних ушкоджень.
3. Умисне тяжке тілесне ушкодження.
4. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження.
5. Умисне тяжке тілесне ушкодження при пом'якшуючих обставинах.
6. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження.
7. Умисне легке тілесне ушкодження.
8. Побої та мордування, їх відмінність від тілесних ушкоджень. Каткування.
9. Зараження венеричною хворобою.
10. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
11. Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
12. Незаконна лікувальна діяльність. Незаконне проведення дослідів над людиною.
13. Порушення прав пацієнта. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.
14. Незаконне розголошення лікарської таємниці.
15. Незаконне проведення абортів.
16. Залишення в небезпеці. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.

Література:

1. Андрушко А.В. Диференціація кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи з

- врахуванням безпорадного стану потерпілого // Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы. Сборник научных трудов. Материалы Международной научно-практической конференции (16-17 апреля 2010 г.) / Отв. за вып. И.И. Поляков. – Симферополь: Крымучпедгиз, 2010. – С. 393–394.
2. Андрушко П.П. Проблеми кваліфікації злочинів, пов'язаних із зараженням людини інфекційними хворобами (статті 130, 131, 133 КК України) // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 93–97.
3. Байда А.А. Уголовная ответственность за незаконную лечебную деятельность / Под науч. ред. В.И. Тютюгина. – Харьков: Одиссей, 2009. – 320 с.
4. Баулін Ю.В. Протиправність як ознака вбивств // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 18–19.
5. Бородин С.В. Преступления против жизни. – М.: Юристь, 2000. – 356 с.
6. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення , вчинені в стані сильного душевного хвилювання: Монографія. – Львів: ПАІС, 2006. – 200 с.
7. Глушков В.О. Проблеми вдосконалення кримінального законодавства України щодо відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування населення // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 90–92.
8. Гороховська О.В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності / Наук. ред. А.А. Музика. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2007. – 180 с.
8. Грищук В. Юридичний аналіз основного складу умисного вбивства за Кримінальним кодексом України 2001 року // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2002. – Вип. 37. – С. 407–416.
10. Грищук В.К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2003. – № 2. – С. 82–85.
11. Ковальський В.С. Кримінально-правова характеристика особливої жорстокості // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 59–63.
12. Кримінальне судочинство в Україні: Судова практика. Кримінальні правопорушення проти життя особи (вбивства): Офіц. вид. / Верх. Суд України; Відп. ред. П.П. Пилипчук. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2007. – 960 с.
13. Мамчур В. Проблема визначення поняття вбивства в кримінальному праві України // Право України. – 1999. – № 3. – С. 71–73.

14. Остапенко Л.А. Умисне вбивство та заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у стані сильного душевного хвилювання // Держава і право. Випуск 17. – К., 2002. – С. 387–392.
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. № 2 «Про судову практику в справах про кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи» // Вісник Верховного Суду України. – 2003. – № 1 (35). – С. 37–42.
16. Сташис В.В., Бажанов М.І. Особа – під охороною кримінального закону. – Х.: Право, 1996. – 225 с.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Практичні заняття – 4 год.

Самостійна робота – 9/9 год.

1. Поняття та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи
2. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників. Підміна дитини. Незаконне поміщення в психіатричний заклад
3. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини. Експлуатація дітей. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом

Література:

1. Акімов М. Відмежування захоплення заручників від незаконного позбавлення волі та викрадення людини // Вісник прокуратури. – 2002. – № 2 (14). – С. 33–37.
2. Акімов М. Кримінальна відповідальність за захоплення заручників // Право України. – 2002. – № 3. – С. 150–154.
3. Борисов В.І. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності: (Лекція 6 та 7). – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2008. – 32 с.
4. Борисов В.І., Козак В.А. Коментар до статті 149 Кримінального кодексу України (в редакції Закону від 12 січня 2006 р.) // Кримінальне право України. – 2006. – № 2. – С. 17–23.
5. Бортник В. Кримінально-правовий захист честі та гідності особи в Україні // Право України. – 2004. – № 1. – С. 29–33.
6. Володіна О.О. Кримінальна відповідальність за викрадення людини. – Х.: СПД-ФО Чальцев О.В., 2005. – 221 с.
7. Козак В.А. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми: чи рухаємось у вірному напрямку? // Кримінальне право України. – 2006. – № 1. – С. 56–61.
8. Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми. Монографія. – Харків: СІМ, 2005. – 180 с.

9. Сташис В.В., Бажанов М.І. Особа – під охороною кримінального закону. – Х.: Право, 1996. – 225 с.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості.

*Практичні заняття – 2 год.
Самостійна робота – 2/10 год.*

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи
2. Насильницькі статеві кримінальні правопорушення
3. Ненасильницькі статеві кримінальні правопорушення

Література:

1. Борисов В.І. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості: (Лекція 6 та 7). – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2008. – 32 с.
2. Борисов В.І. Кримінально-правова характеристика конститутивних ознак зґвалтування // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 3. – С. 123–127.
3. Брич Л.П. Розмежування зґвалтування із суміжними складами кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи // Життя і право. – 2004. – № 4. – С. 69–78.
4. Дорош Л.В. Деякі питання кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 124–128.
5. Косенко С. Захист новим кримінальним законом неповнолітніх від статевих кримінальних правопорушень // Право України. – 2002. – № 5. – С. 41–45.
6. Крючкова О. Задоволення статевої пристрасті неприродним способом // Вісник прокуратури. – 2003. – № 10. – С. 37–40.
7. Куц В.М., Дишлевой О.Ю. Медико-правові аспекти криміналізації зґвалтування особи чоловічої статі // Кримінальне право України. – 2006. – № 2. – С. 53–61.
8. Пономаренко Є. Обставини, що обтяжують кримінальну відповідальність за зґвалтування // Право України. – 2006. – № 7. – С. 82–86.
9. Сташис В.В., Бажанов М.І. Особа – під охороною кримінального закону. – Х.: Право, 1996. – 225 с.
10. Судова практика у справах про кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи // Вісник Верховного Суду України. – 2007. – № 3 (79). – С. 15–27.

11. Хавронюк М.І. Відповідальність за зґвалтування: в Україні і за кордоном // Право і суспільство. – 2009. – № 3. – С. 75–87.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

*Практичні заняття – 2 год.
Самостійна робота – 6/10 год.*

1. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
2. Кримінальні правопорушення проти виборчих прав та права громадян на участь у референдумі.
3. Кримінальні правопорушення, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом.
4. Кримінальні правопорушення, що посягають на недоторканність приватного життя.
5. Кримінальні правопорушення проти сім'ї.
6. Кримінальні правопорушення проти трудових прав громадян.
7. Кримінальні правопорушення, що посягають на право інтелектуальної власності та авторські права.
8. Кримінальні правопорушення проти свободи совісті.
9. Кримінальні правопорушення, що посягають на інші права громадян (порушення права на отримання освіти, порушення права на безоплатну медичну допомогу).

Література:

1. Андрушко П. Кримінально-правова охорона конституційного права громадян на недоторканність приватного життя // Вісник Конституційного Суду України. – 2005. – № 2. – С. 43–50.
2. Андрушко П.П. Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян та їх права брати участь у референдумі: кримінально-правова характеристика: Монографія. – К.: КНТ, 2007. – 328 с.
3. Андрушко П.П. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності в Україні. – К.: Форум, 2004. – 161 с.
4. Зінченко І.О. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина /Аналіз законодавства і судової практики/: Монографія. – Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук, 2007. – 320 с.
5. Коваль А.М. Кримінальна відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав: теорія та практика. – К.: Видавництво «Юстініан», 2005. – 320 с.

6. Лихова С. Кримінально-правова охорона виборчих прав громадян за новим КК України // Право України. – 2002. – № 2. – С. 115–119.
7. Лихова С. Кримінально-правова охорона права на працю: проблеми вдосконалення // Право України. – 2004. – № 7. – С. 102–106.
8. Лихова С., Медіна Л. Відповідальність за порушення виборчих прав громадян, передбачена кримінальним законодавством деяких зарубіжних країн // Право України. – 2002. – № 5. – С. 148–151.
9. Лихова С.Я. Кримінальні правопорушення у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 573 с.
10. Лихова С.Я. Перешкоджання роботі виборчих комісій та інші кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян України у світлі нового кримінального законодавства // Кримінальне право України. – 2006. – № 1. – С. 39–55.
11. Мельник М.І. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти виборчих прав. – К.: Атіка, 2005. – 144 с.
12. Нерсесян А.С. Проблема визначення об'єкта у злочинах проти прав інтелектуальної власності // Кримінальне право України. – 2006. – № 7. – С. 33–39.
13. Тихий В.П. Правові позиції Європейського суду з прав людини та проблеми кримінальної відповідальності за порушення виборчого права // Кримінальне право України. – 2006. – № 1. – С. 99–106.

Змістовний модуль 2

Тема 8. Кримінальні правопорушення проти власності.

*Практичні заняття – 4/2 год.
Самостійна робота – 8/12 год.*

1. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти власності.
2. Корисливі кримінальні правопорушення, пов'язані з оберненням чужого майна на користь винного чи інших осіб.
3. Корисливі кримінальні правопорушення, не пов'язані з оберненням чужого майна на користь винного чи інших осіб.
4. Некорисливі посягання на власність.
5. Кримінальні правопорушення, пов'язані з самовільним зайняттям земельної ділянки та самовільним будівництвом.

Література:

1. Антонюк Н.О. Кримінальна відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: Монографія. – Львів: ПАІС, 2008. – 216 с.

2. Іл'їна О. Кваліфікація повторного вчинення корисливих кримінальних правопорушень проти власності // Юриспруденція: теорія і практика. – 2006. – № 2 (16). – С. 7–16.
3. Ільїна О.В. Система обтяжуючих обставин корисливих кримінальних правопорушень проти власності за КК України // Держава і право. Випуск 34. – К., 2006. – С. 443–450.
4. Клепицкий И.А. Собственность и имущество в уголовном праве // Государство и право. – 1997. – № 5. – С. 74–83.
5. Кузнецов В.В. Кримінальна відповідальність за крадіжки: Монографія. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 158 с.
6. Кундеус В. Поняття викрадення у кримінальному праві // Право України. – 2002. – № 8. – С. 106–108.
7. Редин М.П. Разбой (понятие, конструкция состава) // Современное право. – 2007. – № 10. – С. 96–104.

Тема 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

*Практичні заняття – 4/1 год.
Самостійна робота – 6/13 год.*

1. Поняття та види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
2. Кримінальні правопорушення проти порядку обігу грошей, цінних паперів, інших документів.
3. Кримінальні правопорушення проти системи оподаткування.
4. Кримінальні правопорушення проти системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
5. Кримінальні правопорушення проти системи бюджетного регулювання.
6. Кримінальні правопорушення проти системи валютного регулювання.
7. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку переміщення предметів через митний кордон України.
8. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку зайняття підприємницькою та іншою господарською діяльністю.
9. Кримінальні правопорушення проти прав і законних інтересів кредиторів.
10. Кримінальні правопорушення проти добросовісної конкуренції.
11. Кримінальні правопорушення проти прав і законних інтересів споживачів.
12. Кримінальні правопорушення проти порядку приватизації.

Література:

1. Андрушко П.П. Кримінальна відповідальність за порушення порядку здійснення господарської діяльності. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 288 с.
2. Андрушко П.П., Короткевич М.Є. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: кримінально-правова характеристика. – К.: Юрисконсульт, 2005. – 292 с.

3. Берзін П.С. Наслідки у складах кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2007. – 392 с.
4. Брич Л.П., Навроцький В.О. Кримінально-правова кваліфікація ухилення від оподаткування в Україні: Монографія. – К.: Атіка, 2000. – 288 с.
5. Грищук В., Омельчук О. Деякі проблемні питання кримінальної відповідальності за контрабанду // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2002. – Вип. 37. – С. 430–444.
6. Дудоров О.О. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: Монографія. – К.: Юридична практика, 2003. – 924 с.
7. Дудоров О.О. Ухилення від сплати податків: кримінально-правові аспекти: Монографія. – К.: Істина, 2006. – 648 с.
8. Користін О. Сутність легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом // Право України. – 2007. – № 5. – С. 60–64.
9. Кримінальне судочинство в Україні: Судова практика. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності / за ред. П.П. Пилипчука. – К.: Праксіс, 2006. – 1176 с.
10. Ляпунова Н. Об'єктивна сторона фіктивного банкрутства // Юридична Україна. – 2008. – № 8 (68). – С. 83–89.
11. Панов М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків (ст. 200 КК) // Право України. – 2006. – № 4. – С. 122–127.
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 квітня 2005 р. № 5 «Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 5 (57). – С. 9–12.
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 25 квітня 2003 р. № 3 «Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності» // Вісник Верховного Суду України. – 2003. – № 3 (37). – С. 2–6.
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 р. № 8 «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 6 (58). – С. 10–13.
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 8 жовтня 2004 р. № 15 «Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів» // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 11 (51). – С. 8–13.
16. Радутний О.Е. Кримінальна відповідальність за незаконне збирання, використання та розголошення відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю: Монографія. – Х.: Ксилон, 2008. – 202 с.
17. Юрченко О. Проблемні питання відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності та роль судової системи України при їх розгляді // Юридична Україна. – 2005. – № 12 (36). – С. 71–77.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля.

*Практичні заняття – 4/2 год.
Самостійна робота – 8/12 год.*

1. Поняття, загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти довкілля.
2. Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки.
3. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр.
4. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря.
5. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання флори і фауни.

Література:

1. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні: проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2002. – 635 с.
2. Литвин О. Кримінально-правовий захист екологічної безпеки // Право України. – 2005. – № 2. – С. 23–27.
3. Матвійчук В. Поняття кримінально-правової охорони навколишнього природного середовища // Юридична Україна. – 2006. – № 3 (39). – С. 79–84.
4. Матвійчук В. Проблеми криміналізації та декриміналізації діянь, що посягають на довкілля // Вісник Академії правових наук України. – 2006. – № 3 (46). – С. 219–225.
5. Мельник П. Кримінально-правова відповідальність за незаконну порубку лісу: окремі питання // Право України. – 2001. – № 6. – С. 84–87.
6. Поліщук Г. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля // Право України. – 2003. – № 3. – С. 80–84.
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 10 грудня 2004 р. № 17 «Про судову практику у справах про кримінальні правопорушення та інші правопорушення проти довкілля» // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 9–12.
8. Хар І. Деякі дискусійні питання кримінальної відповідальності за забруднення атмосферного повітря // Юридична Україна. – 2006. – № 4 (40). – С. 82–87.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

*Практичні заняття – 4 год.
Самостійна робота – 4/14 год.*

1. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.
2. Кримінальні правопорушення, пов'язані з діяльністю злочинних організацій.
3. Кримінальні правопорушення, пов'язані з тероризмом.
4. Кримінальні правопорушення, які порушують правила поведження з предметами, які становлять підвищену суспільну небезпеку.
5. Кримінальні правопорушення, пов'язані з нападом на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення.
6. Кримінальні правопорушення, пов'язані з порушенням спеціальних правил.

Література:

1. Гавриш С.Б. Проблема застосування кримінальної відповідальності за співучасть у воєнізованих або збройних формуваннях, терористичних групах та інших злочинних організаціях // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 38–42.
2. Куц В.М., Кириченко О.В. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії). Монографія. – К., Х.: Харків юридичний, 2006. – 212 с.
3. Куц І. Суспільна небезпечність злочинів, пов'язаних з пожежами // Право України. – 2001. – № 1. – С. 104–106.
4. Панченко П., Кашенин В. Цели нападения при бандитизме // Уголовное право. – 2007. – № 3. – С. 48–51.
5. Пінчук М. Кримінально-правова характеристика незаконного поведження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами // Право України. – 2004. – № 10. – С. 69–75.
6. Пінчук М.Г. Система і завдання законодавства про боротьбу з незаконним обігом вогнепальної зброї, боеприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв // Держава і право. Випуск 24. – К., 2004. – С. 459–465.
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26 квітня 2002 р. «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поведження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» // Адвокат. – 2002. – № 2-3. – С. 85–89.
8. Приходько Т.М. Коментар до статті 267 Особливої частини Кримінального кодексу України // Кримінальне право України. – 2006. – № 6. – С. 35–43.
9. Тихий В.П. Коментар до статей 258-1, 258-2, 258-3 та 258-4 Кримінального кодексу України // Кримінальне право України. – 2006. – № 11. – С. 3–15.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

*Практичні заняття – 4/1 год.
Самостійна робота – 6/13 год.*

1. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.
2. Злочинні порушення загальних правил охорони праці.
3. Злочинні порушення правил виконання окремих видів робіт.

Література:

1. Багіров С.Р. Зміст і значення порушення правил безпеки при встановленні причинного зв'язку в необережному злочині // Держава і право. Випуск 25. – К., 2004. – С. 481–486.
2. Бахуринська О. Нормативно-правові акти про охорону праці як елемент бланкетної диспозиції ч. 1 ст. 271 КК України // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 5 (35). – С. 50–56.
3. Бахуринська О. Розмежування складів порушень вимог законодавства про охорону праці та інших кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва // Вісник прокуратури. – липень 2006 р. – № 7 (61). – С. 66–73.
4. Борисов В., Пащенко О. Щодо родового об'єкта кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва // Вісник Академії правових наук України. – 2005. – № 1 (40). – С. 133–141.
5. Борисов В.І., Пащенко О.О. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – 224 с.
6. Крайник Г. Питання щодо потерпілого від злочину, передбаченого статтею 272 Кримінального кодексу України // Вісник прокуратури. – 2007. – № 9 (75). – С. 43–48.
7. Панов М., Тихий В. Безпека як фундаментальна категорія в методології правознавства (до постановки проблеми) // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – № 3 (22). – С. 10–16.
8. Практика розгляду судами кримінальних справ про кримінальні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про охорону праці // Вісник Верховного Суду України. – 2007. – № 6. – С. 23–29.

Змістовний модуль 3

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

*Практичні заняття – 4 год.
Самостійна робота – 6/17 год.*

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту
2. Кримінальні правопорушення , що посягають на безпеку руху та експлуатацію усіх видів транспорту
3. Кримінальні правопорушення , що посягають на безпеку руху або експлуатацію залізничного, водного, повітряного та магістрального трубопровідного транспорту
4. Кримінальні правопорушення , що посягають на безпеку руху та експлуатацію автомобільного та міського електричного транспорту

Література:

1. Багіров С.Р. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху або експлуатації транспорту: проблеми встановлення причинного зв'язку // Адвокат. – 2004. – № 5. – С. 14–17.
2. Данилівська О. Актуальні проблеми незаконного обороту транспортних засобів // Право України. – 2006. – № 5. – С. 92–94.
3. Котовенко О.М. До питання про об'єкт пошкодження магістральних трубопроводів та технологічно пов'язаних із ними систем: проблеми кваліфікації та шляхи вдосконалення кримінального законодавства // Держава і право. Випуск 13. – К., 2001. – С. 388–391.
4. Котовенко О.М. Суб'єкт пошкодження об'єктів магістральних трубопроводів і технологічно пов'язаних із ними систем // Держава і право. Випуск 17. – К., 2002. – С. 360–364.
5. Котовенко О.М. Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 292 КК України // Держава і право. Випуск 19. – К., 2003. – С. 446–451.
6. Мазуренко М., Трусова Т. Порушення правил безпеки руху: питання кваліфікації // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 5 (35). – С. 47–49.
7. Мазуркевич М., Попов В. Порушення правил безпеки руху: деякі питання встановлення причинного зв'язку // Вісник прокуратури. – 2003. – № 6 (24). – С. 33–36.
8. Матвійчук Я. Законодавство окремих зарубіжних країн про кримінальну відповідальність за порушення правил дорожнього руху // Право України. – 2007. – № 7. – С. 117–120.
9. Мисливий В.А. Кримінальні правопорушення проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: Монографія. – Д.: Юрид. акад. Мін-ва внутр. справ, 2004. – 380 с.
10. Панов М., Тихий В. Безпека як фундаментальна категорія в методології правознавства (до постановки проблеми) // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – № 3 (22). – С. 10–16.
11. Подоляка А. Правові та соціально-психологічні аспекти забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні // Право України. – 2000. – № 3. – С. 25–27.

12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 14 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі кримінальні правопорушення проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» // Вісник Верховного Суду України. – 2006. – № 1 (65). – С. 6–11.
13. Щупаківський Р.В. Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння чужим транспортним засобом: Монографія. – К.: Атіка, 2007. – 160 с.

Тема 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

*Практичні заняття – 4/2 год.
Самостійна робота – 6/10 год.*

1. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності
2. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку
3. Кримінальні правопорушення проти моральності

Література:

1. Волженкин Б. Хулиганство // Уголовное право. – 2007. – № 5. – С. 17–22.
2. Иванов Н., Косарев И. Субъективная сторона хулиганства // Уголовное право. – 2007. – № 5. – С. 38–41.
3. Копилян В.А. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення жорстокого поводження з тваринами (ст. 299 КК України) // Право і суспільство. – 2008. – № 4. – С. 102–107.
4. Кузнецов В.В. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності: Практич. посіб. – К.: Вид. Паливода А.В., 2007. – 160 с.
5. Кулыгин В.В. Уголовно-правовая охрана культурных ценностей: возможности оптимизации // Правоведение. – 2003. – № 1 (246). – С. 128–134.
6. Левчук В.В. Проблеми визначення об'єкта хуліганства та його значення при кваліфікації кримінальних правопорушень // Держава і право. – 2008. – Вип. 40. – С. 468–475.
7. Лихова С. Правове регулювання суспільних відносин, пов'язаних з поширенням в Україні продукції, що пропагує культ насильства, жорстокості та сексуальної розпусти // Вісник прокуратури. – 2008. – № 6. – С. 115–120.
8. Налуцишин В.В. Кримінальна відповідальність за хуліганство (ст. 296 КК України). Монографія. – Х.: Харків юридичний, 2009. – 252 с.
9. Піщенко Г. Чи потрібна стаття про хуліганство в КК України? // Право України. – 2001. – № 2. – С. 91–92.

10. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про хуліганство» від 22 грудня 2006 р. № 10 // Вісник Верховного Суду України. – 2007. – № 2 (78). – С. 4–7.
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2004 р. № 2 «Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність» // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 4 (44). – С. 16–19.
12. Сердюк П.П. Моральність як об'єкт кримінально-правової охорони // Кримінальне право України. – 2007. – № 1. – С. 3–26.
13. Фаткулліна М., Морозова Т. Кваліфікація хуліганства при отягчаючих обставинах // Уголовное право. – 2007. – № 6. – С. 56–60.
14. Шалдирван П. Масові заворушення: деякі питання сучасної кримінально-правової характеристики // Вісник прокуратури. – 2003. – № 6 (24). – С. 57–60.
15. Юзікова Н. Злочин, передбачений ст. 300 КК України, у контексті суспільної безпеки // Право України. – 2003. – № 11. – С. 27–29.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

*Практичні заняття – 4/2 год.
Самостійна робота – 8/10 год.*

1. Поняття та система кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.
2. Кримінальні правопорушення, що посягають на здоров'я населення та систему заходів, спрямованих на запобігання серед населення захворювань масового поширення.
3. Кримінальні правопорушення, що посягають на здоров'я населення та систему заходів, спрямованих на недопущення виникнення і поширення серед населення захворювань, викликаних шкідливим впливом певних засобів, речовин тощо, які не належать до наркотичних або психотропних.
4. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок поведінки із засобами або речовинами, що можуть викликати наркоманію.
5. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок поведінки з предметами, які можуть бути сировиною або технологічними компонентами для виготовлення (виробництва) наркотичних засобів.
6. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок, спрямований на перекриття шляхів поширення наркоманії.
7. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок, спрямований на створення умов для боротьби зі злочинністю, пов'язаною з наркотизмом.

Література:

1. Музика А. Загальна характеристика об'єктивної сторони злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 5. – С. 67–73.
2. Музика А. Кримінальні правопорушення в галузі обігу наркотичних засобів (зауваження до глави XIII проекту КК України) // Право України. – 1996. – № 12. – С. 58–63.
3. Музика А. Об'єкт злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 12. – С. 90–95.
4. Музика А. Особливості суб'єктивної сторони злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 9. – С. 50–55.
5. Музика А. Про предмет злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 3. – С. 62–66.
6. Музика А.А. Відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів. – К.: Логос, 1998. – 324 с.
7. Музика А.А. Незаконні дії з наркотичними засобами за новим Кримінальним кодексом України // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 185–188.
8. Наден О.В. Спеціальні види звільнення особи від кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. – Х.: Право, 2003. – 224 с.
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів» // Право України. – 2003. – № 1. – С. 143–149.
10. Фесенко Є.В. Злочин, передбачений ст. 307 КК України, з точки зору правової доктрини та судової практики // Адвокат. – 2003. – № 4. – С. 11–14.
11. Фесенко Є.В. Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони. Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 280 с.
12. Фесенко Є.В. Кримінально-правовий захист здоров'я населення (коментар законодавства та судової практики). – К.: Істина, 2001. – 192 с.

Тема 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

*Практичні заняття – 4 год.
Самостійна робота – 12/14 год.*

1. Поняття і види кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

2. Кримінальні правопорушення проти встановленого режиму державної таємниці і конфіденційної інформації, яка є власністю держави.
3. Кримінальні правопорушення проти порядку перетинання державного кордону України і безпеки міжнародних польотів.
4. Кримінальні правопорушення проти порядку комплектування збройних сил та інших військових формувань, а також ведення військового обліку і підготовки військовозобов'язаних.
5. Кримінальні правопорушення проти порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю.

Література:

1. Анчукова М.В. Поняття таємниці у Кримінальному кодексі України та її види // *Держава і право*. Випуск 38. – К., 2007. – С. 582–587.
2. Лащук Є. Інформація з обмеженим доступом як предмет кримінального правопорушення // *Право України*. – 2001. – № 3. – С. 75–78.
3. Лизогуб Я. Статті 149 і 332 Кримінального кодексу України: окремі проблеми законодавчого викладу, узгодженості та тлумачення // *Адвокат*. – 2005. – № 7. – С. 9–11.
4. Лихова С. Конфіденційна інформація як об'єкт кримінально-правової охорони // *Прокуратура. Людина. Держава*. – 2005. – № 4 (46). – С. 45–53.
5. Макаренко В. Правове регулювання захисту конфіденційної інформації, що є власністю держави: становлення, розвиток, проблемні питання // *Право України*. – 2006. – № 1. – С. 132–135.
6. Мірошник Ю. Державна таємниця як складова забезпечення національної безпеки України // *Право України*. – 2004. – № 9. – С. 32–34.
7. Міщенко С.М., Солоткий С.А. Застосування законодавства про відповідальність за незаконне перетинання державного кордону та незаконне переправлення через нього осіб // *Вісник Верховного Суду України*. – 2004. – № 3 (43). – С. 33–36.

Тема 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

*Практичні заняття – 4/2 год.
Самостійна робота – 8/13 год.*

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
2. Кримінальні правопорушення у сфері використання державних символів
3. Кримінальні правопорушення, пов'язані з перешкоджанням діяльності організацій та об'єднань громадян.

4. Кримінальні правопорушення проти представників влади, органів місцевого самоврядування, працівників правоохоронних органів, членів громадських формувань.
5. Кримінальні правопорушення у сфері використання документів і засобів отримання інформації.
6. Інші кримінальні правопорушення проти авторитету держави, органів місцевого самоврядування та діяльності об'єднань громадян.

Література:

1. Андрушко П.П. Документи як предмет злочинів, склади яких передбачені статтями 357, 358 та 366 КК України // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 / Відповід. ред. П.П. Андрушко, П.С. Берзін. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 4–76.
2. Антонов С. Проблемні питання кримінально-правової охорони службової особи, її близьких родичів та громадянина, який виконує громадський обов'язок // Право України. – 2006. – № 2. – С. 120–125.
3. Давидович І., Кривобок Ю. Окремі питання кваліфікації посягань на працівників правоохоронних органів у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 9 (51). – С. 59–69.
4. Дзюба Ю.П. Офіційний документ як предмет злочину, передбаченого ст. 357 КК України // Держава і право. Випуск 35. – К., 2007. – С. 513–520.
5. Залялова І. Суспільно-небезпечні наслідки втручання в діяльність працівника правоохоронного органу // Адвокат. – 2006. – № 10. – С. 24–26.
6. Ніколаєнко Н. Кваліфікація злочинів, що стосуються втручання у діяльність посадових осіб // Право України. – 2004. – № 6. – С. 92–95.
7. Осадчий В. Об'єкт і система злочинів, передбачених розділом XV Кримінального кодексу України // Право України. – 2004. – № 2. – С. 96–99.
8. Осадчий В. Особливості суб'єкта в злочинах проти правоохоронної діяльності // Право України. – 2001. – № 2. – С. 108–111.
9. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності. – К.: Атіка, 2004. – 336 с.
10. Тучков С. Кваліфікація підроблення документів: окремі питання // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 1 (31). – С. 45–49.
11. Шепелєва Н.В. До питання про відповідальність за посягання на життя, встановлену спеціальними кримінально-правовими нормами // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 9. – С. 33–35.

Змістовний модуль 4

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Практичні заняття – 2 год.

1. Поняття кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.
2. Види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Література:

1. Азаров Д.С. Кримінальні правопорушення у сфері комп'ютерної інформації (кримінально-правове дослідження): Монографія. – К.: Атіка, 2007. – 304 с.
2. Азаров Д. Особливості механізму вчинення кримінальних правопорушень у сфері комп'ютерної інформації // Юридична Україна. – 2004. – № 7 (19). – С. 64–68.
3. Азаров Д. Про декриміналізацію необережних діянь у сфері комп'ютерної інформації // Право України. – 2004. – № 9. – С. 100–103.
4. Азаров Д.С. Окремі проблеми кваліфікації шахрайства, вчиненого шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки // Адвокат. – 2004. – № 5. – С. 11–13.
5. Азаров Д.С. Про розмежування злочинів, передбачених статтями 361 і 362 Кримінального кодексу України // Кримінальне право України. – 2006. – № 3. – С. 32–39.
6. Андрушко П., Розенфельд Н. Використання модельних норм Конвенції Ради Європи «Про кіберзлочинність» та Додаткового протоколу до неї у нормотворчому процесі в Україні: теоретичні проблеми реалізації // Право України. – 2007. – № 12. – С. 64–68.
7. Ахтирська Н.М., Антощук В.В. Кримінальні правопорушення у сфері комп'ютерних технологій та судова практика розгляду справ цієї категорії // Вісник Верховного Суду України. – 2008. – № 2 (90). – С. 43–48.
8. Мазуренко О., Розенфельд Н. Комп'ютерна інформація як предмет злочинів, передбачених Розділом XVI КК України // Право України. – 2004. – № 6. – С. 80–84.
9. Мазуренко О.В. Проблеми визначення об'єкта, предмета та об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого статтею 361 КК України // Держава і право. Випуск 19. – К., 2003. – С. 488–492.
10. Музика А., Азаров Д. Про поняття кримінальних правопорушень у сфері комп'ютерної інформації // Право України. – 2003. – № 4. – С. 86–89.
11. Музика А.А., Азаров Д.С. Законодавство України про кримінальну відповідальність за «комп'ютерні кримінальні правопорушення»: наук.-практ. комент. і шляхи вдосконалення. – К.: Вид. Паливода П.В., 2005. – 120 с.

12. Ращенко Є. Кримінально-правове забезпечення боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій // Право України. – 2007. – № 10. – С. 87–90.
13. Розенфельд Н. Загальна характеристика умисних комп'ютерних кримінальних правопорушень // Право України. – 2002. – № 10. – С. 88–93.

Тема 19. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

*Практичні заняття – 2/2 год.
Самостійна робота – 10/13 год.*

1. Поняття, види та загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
2. Загальні види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Література:

1. Андрушко П.П. Документи як предмет злочинів, складі яких передбачені статтями 357, 358 та 366 КК України // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 / Відповід. ред. П.П. Андрушко, П.С. Берзін. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 4–76.
2. Андрушко П.П. Перевищення влади або службових повноважень: поняття, проблеми кваліфікації (науковий коментар до Ухвали колегії суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України) // Кримінальне право України. – 2006. – № 2. – С. 68–77.
3. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України): кримінально-правова характеристика // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 32–36; № 2 (54). – С. 26–35.
4. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика: навч. посіб. – К.: Юрисконсульт, 2006. – 342 с.
5. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Кримінальна відповідальність за одержання хабара (ст. 368 КК України) // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 7 (59). – С. 22–28.
6. Бантишев О.Ф. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності (питання кваліфікації): навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 128 с.
7. Коваль А. Зловживання владою або службовим становищем: кримінально-правові проблеми // Юридичний журнал. – 2004. – № 10 (28). – С. 8–11.
8. Максимович Р.Л. Поняття службової особи у кримінальному праві України. – Львів: ЛДУВС, 2008. – 304 с.

9. Мельник М.І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії). Монографія. – К.: Юридична думка, 2004. – 400 с.
10. Мельник М.І. Хабарництво: загальна характеристика, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства. – К.: Парламентське вид., 2000. – 256 с.
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26 квітня 2002 р. «Про судову практику у справах про хабарництво» // Адвокат. – 2002. – № 2-3. – С. 97–100.
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 грудня 2003 р. № 15 «Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень» // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 2 (42). – С. 7–9.
13. Хавронюк М. Кримінальна відповідальність за хабарництво: європейський досвід // Право України. – 2005. – № 6. – С. 117–120.
14. Запобігання та викриття корупційних кримінальних правопорушень в органах виконавчої
15. влади: Монографія/ НАВС; Д.І.Любченко, Д.Й.Никифорчук,
16. С.І.Ніколаюк, Г.В.Прокопович.- Київ, 2010.- 159с.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

*Практичні заняття – 2/2 год.
Самостійна робота – 12/9 год.*

1. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти правосуддя.
2. Кримінальні правопорушення проти правосуддя, що вчиняються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення правосуддя.
3. Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані особами, на яких покладені обов'язки зі сприяння у здійсненні правосуддя.
4. Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані засудженими або особами, які перебувають під вартою.
5. Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані особами, які не мають безпосереднього відношення до здійснення правосуддя.
6. Кримінальні правопорушення, що посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, інші блага та інтереси захисників чи представників особи у зв'язку з їх діяльністю з надання правової допомоги.

Література:

1. Анчукова М.В. Поняття таємниці у Кримінальному кодексі України та її види // Держава і право. Випуск 38. – К., 2007. – С. 582–587.

2. Гришина Т. Предмет суспільних відносин як елемент об'єкта складу злочину, передбаченого ст. 398 КК України // Юридична Україна. – 2005. – № 2 (26). – С. 64–69.
3. Кваша О.О. Кримінальна відповідальність за постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали чи постанови // Правова держава. Випуск 17. – К., 2006. – С. 200–208.
4. Кваша О.О. Кримінально-правова охорона незалежності суду від протиправного впливу на осіб, які беруть участь у відправленні правосуддя // Кримінальне право України. – 2006. – № 6. – С. 13–20.
5. Кваша О.О. Поняття кримінальних правопорушень проти правосуддя // Правова держава. Випуск 16. – К., 2005. – С. 376–382.
6. Кудрявцев В. Проблеми визначення об'єктів посягання на життя носіїв судової влади (ст. 379 КК) // Право України. – 2004. – № 9. – С. 44–48.
7. Кузнєцов В.В., Сийплові М.В. Кримінальна відповідальність за притягнення як обвинуваченого завідомо невинуватої особи: монографія; за заг. ред. д.ю.н., професора В.І. Шакуна. Ужгород : ЗакДУ, 2011. 284 с.
8. Мульченко В. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного // Право України. – 2004. – № 7. – С. 75–76.
9. Сийплові М. В. Зловживання владою або службовим становищем: визначення наслідків злочину. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2015. Випуск 33. Том 2. С. 127–130.
10. Сийплові М. В. Підстави криміналізації суспільно небезпечних посягань у сфері громадської та приватної професійної охоронної діяльності. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. Випуск 6. Том 4. С. 137–143.
11. Сийплові М. В. Принципи криміналізації суспільно небезпечних посягань у сфері громадської та приватної професійної охоронної діяльності. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 6. Том 4. С. 155–158.
12. Сийплові М. В. Кримінальні правопорушення у сфері приватної та громадської професійної охоронної діяльності (аналіз чинного законодавства). Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2017. Випуск 43. Том 4. С. 134–138.
13. Сийплові М. В. Обман як ознака об'єктивної сторони притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2017. Випуск 44. Том 2. С. 115–118.
14. Сийплові М. В. Зарубіжний досвід кримінально-правового захисту охоронної діяльності. Юридичний бюлетень. 2017. Випуск 5. С. 233–239.
15. Сийплові М. В. Проблеми кримінально-правового захисту працівників приватної та громадської професійної охоронної діяльності. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2018. № 2 (19). С. 69–76.
16. Сийплові М. В. Перевищення службових повноважень працівниками приватних охоронних структур (міжнародний досвід). Вісник Кримінологічної асоціації України. 2019. № 1 (20). С. 30–39.

17. Сийплові М. В. Охоронна діяльність в Україні (поняття, ознаки, кримінально-правовий захист). Вісник Кримінологічної асоціації України. 2019. № 2 (21). С. 61–67.
18. Сийплові М. В. Насильство як ознака злочинів у сфері правоохоронної та державної охоронної діяльності. Європейські перспективи. 2019. № 3. С. 108–113.
19. Сийплові М. В. Система злочинів у сфері професійної охоронної діяльності. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2019. Спецвипуск. С. 62–70.
20. Сийплові М. В. Історичний аналіз законодавства України про кримінально-правовий захист охоронної діяльності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2019. Вип. 58. Том 2. С. 120–124.
21. Сийплові М. В. Об'єкт злочинів, що посягають на державну охоронну діяльність. Порівняльно-аналітичне право. 2019. № 4. С. 369–372.
22. Сийплові М. В. Практика призначення покарань за кримінальні правопорушення, що посягають на громадську та приватну професійну охоронну діяльність в Україні. Наше право. 2019. № 4. С. 86–92.
23. Сийплові М. В. Інші заходи кримінально-правового характеру за кримінальні правопорушення, що посягають на громадську та приватну професійну охоронну діяльність. Європейські перспективи. 2020. № 1. С. 68–74.
24. Сийплові М. В. Звільнення від відбування покарання з випробуванням у разі засудження за кримінально-протиправні посягання на громадську та приватну професійну охоронну діяльність. ПравоUA. 2020. № 1. С. 96–101.
25. Тростюк З.А. Коментар до статті 387 Особливої частини Кримінального кодексу України «Розголошення даних досудового слідства або дізнання» // Кримінальне право України. – 2006. – № 9. – С. 20–30.
26. Тростюк З.А. Про окремі суперечності між статтями Кримінального кодексу України та кримінально-виконавчого законодавства України (у контексті тлумачення статей 390-393 КК) // Кримінальне право України. – 2006. – № 8. – С. 12–20.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

*Практичні заняття – 2/1 год.
Самостійна робота – 6/14 год.*

1. Поняття, загальна характеристика та система військових кримінальних правопорушень.
2. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок взаємовідносин між військовослужбовцями.
3. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок проходження військової служби.
4. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок користування військовим майном.

5. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок поведження зі зброєю та порядок експлуатації військової техніки.
6. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок несення окремих видів військової служби.
7. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок збереження військових відомостей, що становлять державну таємницю
8. Військові службові кримінальні правопорушення.
9. Кримінальні правопорушення, вчинювані в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці.

Література:

1. Грищук В.К., Сенько М.М. Самовільне залишення військової частини або місця служби. – Львів: ЛьвДУВС, 2007. – 308 с.
2. Дячук С.І. Виконання наказу чи розпорядження у кримінальному праві (основні поняття, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства). – К.: Атіка, 2001. – 176 с.
3. Карпенко М. Кримінальна відповідальність за нестатутні взаємовідносини // Право України. – 2002. – № 3. – С. 147–150.
4. Мацкевич И.М. Криминологический и уголовно-правовой анализ преступлений против военной службы // Государство и право. – 1999. – № 6. – С. 57–63.
5. Сенько М. Об'єктивні ознаки самовільного залишення військової частини або місця служби // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2002. – Вип. 37. – С. 451–460.
6. Сенько М.М. «Воєнний стан» та «бойова обстановка» як ознаки об'єктивної сторони військових кримінальних правопорушень // Кримінальне право України. – 2006. – № 3. – С. 50–56.
7. Туркот М. Військова службова особа як суб'єкт злочину, передбаченого ст. 423 КК України // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 11 (53). – С. 58–65.
8. Туркот М. Військові кримінальні правопорушення . Кваліфікація використання військовою службовою особою владних повноважень у супереч інтересам служби // Вісник прокуратури. – 2002. – № 6 (18). – С. 20–24.
9. Туркот М. Об'єкт зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 3 (33). – С. 65–70.

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

*Практичні заняття – 2/1 год.
Самостійна робота – 12/14 год.*

1. Поняття, види і загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
2. Кримінальні правопорушення проти миру.
3. Кримінальні правопорушення проти безпеки людства.
4. Кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку.

Література:

1. Зелинская Н.А. Международные преступления и международная преступность: Монография. – Одесса: Юридична література, 2006. – 568 с.
2. Костенко Н.И. Международное уголовное право: современные теоретические проблемы. – М.: Юрлитинформ, 2004. – 448 с.
3. Куцевич М.П. Характеристика об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення «екоцид» (ст. 441 КК України) // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 / Відповід. ред. П.П. Андрушко, П.С. Берзін. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 249–274.
4. Ломако В., Базов В. Культурна і природна спадщина як предмет складу порушення законів та звичаїв війни // Юридична Україна. – 2008. – № 8 (68). – С. 76–79.
5. Миронова В.О. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: Монографія / За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.П. Ємельянова. – Х.: Право, 2007. – 152 с.
6. Наден О. Найманство: міжнародно-правове визначення та проблеми криміналізації // Право України. – 2005. – № 3. – С. 90–94.
7. Наден О. Нові тенденції розвитку феномена найманства // Право України. – 2005. – № 5. – С. 118–120.
8. Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії. Монографія. – К.: Атіка, 2005. – 264 с.
9. Попович В. Міжнародні кримінальні правопорушення та кримінальні правопорушення міжнародного характеру: поняття, співвідношення та нормативне закріплення в Кримінальному кодексі України // Юридична Україна. – 2005. – № 9 (33). – С. 74–78.

ПРАКТИЧНІ ЗАДАЧІ

I – VI розділи Особливої частини КК

1. Кирченко та Марнюк, маючи намір втекти за кордон, почали збирати різні відомості, які були державною таємницею, для використання їх на шкоду інтересам України після переходу кордону.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Кирченка та Марнюка. Відповідь поясніть.

2. Товт, відбуваючи покарання за умисне вбивство в місцях позбавлення волі, зажадав від засудженого Січа частину отриманої продовольчої посилки. Коли останній відмовив, Товт, з помсти, вдарив його по голові молотком. Від одержаної травми Січ одразу помер.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Товта. Відповідь поясніть.

3. Тракториста Осика було усунуто від роботи бригадиром Повх за те, що він систематично приходив на роботу у стані алкогольного сп'яніння. Довідавшись про це, Осика взяв вдома мисливську рушницю і через вікно приміщення підприємства, де проходило засідання, вистрілив у Повха. Цим пострілом Повх був убитий, а бухгалтер Зуб, який сидів поруч, отримав тяжке тілесне ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Осики. Відповідь поясніть.

4. Хіміч більше 3-х років проживав з Максимовою. Одного разу Максимова сказала Хімічу, що чекає дитину від іншого чоловіка. З метою помсти за невірність Хіміч зіштовхнув Максимову зі скелі. Судово-медична експертиза встановила, що загибла вагітною не була.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Хіміча. Відповідь поясніть.

5. Костенко виписалася з пологового будинку. Наступного дня вона з дитиною поїхала в село до батьків. Соромлячись того, що в неї немає чоловіка, Костенко в лісосмузі біля села закопала дитину в сніг. Дитина померла від холоду.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Костенко. Відповідь поясніть.

6. На полюванні Іванов і Сидоров, не поділивши підстрелену ними лисицю, посварилися. Сварка перейшла в бійку, під час якої Іванов ударив Сидорова прикладом рушниці по голові. Від удару Сидоров зразу помер. Побачивши, що Сидоров мертвий, Іванов закопав труп.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Іванова. Відповідь поясніть.

7. Сюч застав свою дружину у Петрова під час статевих зносин. З ревнощів він ударив ножом спочатку дружину, а потім Петрова. Від заподіяних ушкоджень обидві особи померли на місці. Судова експертиза встановила, що у процесі вбивства у Сюча стану сильного душевного хвилювання не було.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Сюча. Відповідь поясніть.

8. Скиба, перебуваючи в стані сильного душевного хвилювання, що раптово виникло у нього внаслідок протизаконного насильства з боку нападника – Редька, перевищив межі необхідної оборони та вчинив умисне вбивство останнього з особливою жорстокістю.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Скиби. Відповідь поясніть.

9. П'яний Пашко нацькував свою собаку породи бульдог на Хохлова. Собака кинувся і вхопився Хохлову за обличчя, відкусивши носа та верхню губу.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Пашка. Відповідь поясніть.

10. Попов без черги намагався купити горілку. На зауваження Бурцева він витягнутою із кишені зв'язкою ключів ударив його по голові, спричинивши легке тілесне ушкодження з короткочасним розладом здоров'я.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Бурцева. Відповідь поясніть.

11. П'яний Бобко образив незнайомого йому Губіна. Той у відповідь вдарив Бобка кулаком в обличчя і зламав щелепу. Від удару Бобков упав і вдарився головою об бетонні сходи. Від одержаної черепно-мозкової травми Бобков помер на місці.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Губіна. Відповідь поясніть.

12. Під час бійки Бублик ударив складним ножом у живіт Гучана. При наданні Гучану медичної допомоги було встановлено, що внаслідок проникаючого поранення черевної порожнини внутрішні органи пошкоджені не були. За три доби Гучана було виписано з лікарні.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Бублика. Відповідь поясніть.

13. Вихідного дня хлопці в кімнаті гуртожитку грали в карти. Раптом Бойко, з метою налякати граючих, кинув з висоти предмет з капсулою посеред столу. Внаслідок вибуху капсули шматочок латуні влучив в око Сірка. Пошкоджене око лікарі були вимушені видалити.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Бойка. Відповідь поясніть.

14. Зюзін познайомився зі Скрипкою та запросив її відвідати його дачу. В дачному будинку він намагався звалтувати Скрипку, але та чинила активний опір. Перешкоджаючи опорі з боку потерпілої Зюзін декілька раз ударив її, а потім задушив.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Зюзіна. Відповідь поясніть.

15. Ніязов і Скорик, які випадково познайомилися в кафе із Проніною (19р.) силою затягнули останню до підвалу та разом звалтували. Під час слідства було встановлено, що на момент вчинення злочину Ніязову виповнилося 17р., а Скорику 13р.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Ніязова і Скорика. Відповідь поясніть.

16. Корзун здійснив напад на Димова з метою заволодіння його грошима. Димов вчинив опір. Тоді Корзун наніс йому декілька ударів ножом у груди, а потім обшукав Димова. Нічого не знайшовши, Корзун зник з місця події. Від отриманих поранень Димов помер зразу.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Корзуна. Відповідь поясніть.

17. Зубов прийшов у гості до приятеля Павлюка, але того вдома не було. Знаючи про те, де Павлюк ховає ключ від квартири, Зубов вирішив зайти та зачекати його. У квартирі Зубов побачив шкіряне пально вартістю 1500 грн. і вирішив вкрасти його. Зубов одягнув пальто і вийшов з квартири на вулицю, де одразу був затриманий дільничним інспектором міліції.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Зубова. Відповідь поясніть.

18. Водій Лялько на підставі товарно-транспортної накладної перевозив сільськогосподарську продукцію з поля у сховище. Під час виконання останньої ходки він викрав продукцію на суму 800 гривень.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Лялько. Відповідь поясніть.

19. Вихідного дня раніше судимий за грабіж Філонов, розбивши вікно, проник у приміщення дитсадка з метою крадіжки. Оглянувши кімнати, Філонов нічого цікавого для себе не знайшов, і залишаючи приміщення, прихопив із собою кухонний ніж вартістю 70 грн.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Філонова. Відповідь поясніть.

20. Зламавши двері, Собко проник вночі до церкви, звідки викрав три ікони 18 ст. Ці ікони напередодні подарував церкві місцевий бізнесмен, придбавши їх на аукціоні за 35 тисяч гривень.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Собка. Відповідь поясніть.

21. Працівник КСП «Дружба» Щур за дорученням підприємства продавав на ринку кавуни. При цьому він самовільно підвищив ціну понад встановленої у товарній накладній. Після реалізації кавунів Щур звітував касі підприємства суму вартості кавунів за ціною, встановленою в накладній, а отриманий ним надлишок у сумі 600 грн. обернув у свою власність.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Щура. Відповідь поясніть.

22. Побачивши, що в магазині продавець зайнята упакуванням купленого покупцем товару, Марко на очах у громадян взяв з прилавку піджак вартістю 400 грн. і швидко вийшов. Покупці сказали про це продавцеві. За годину міліція затримала Марка біля зупинки.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Марка. Відповідь поясніть.

23. Муха, скориставшись неуважністю продавця, взяв 250 грн. виручки з каси і вийшов з магазину. Наступного дня тим же способом він взяв із виручки ще 150 грн., але продавець побачила дії Мухи та схопила його за руку, але той вирвався і вибіг з магазину разом з грошима.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Мухи. Відповідь поясніть.

24. Працівник Липко, працюючи на ткацькій фабриці, заховав під одяг 4 м тканини вартістю 350 грн., яку намагався пронести через прохідну. Це помітив охоронець Ракуша і зупинив Липка для перевірки. Останній вчинив опір, пов'язаний із насильством, яке не було небезпечним для життя і здоров'я охоронця, і намагався втекти з території фабрики, але був затриманий іншими працівниками.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Липка. Відповідь поясніть.

25. На зупинці Кнур зірвав з голови Тятіна шапку з цінного хутра вартістю 1000 грн. і побіг. Потерпілий повідомив про це працівників міліції, які на автомобілі наздогнали Кнура. Той кинув шапку і намагався втекти, але був затриманий.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Кнура. Відповідь поясніть.

26. Брати Анатолій і Борис проникли у квартиру Бобака з метою вчинення там крадіжки. Коли вони шукали гроші, в кімнату зненацька зайшла господиня. Побачивши її, Анатолій втік, а Борис декілька разів ударив потерпілу в обличчя, заподіявши їй середньої тяжкості тілесні ушкодження. Він обшукав кишені потерпілої та незнайшовши грошей вийшов з квартири.

Дайте кримінально-правову оцінку діям кожного з братів. Відповідь поясніть.

27. Маючи при собі фінські ножі Забута та Волхов, скориставшись відсутністю сторожа, розбили вікно магазину та проникли в приміщення, де взяли 5 пляшок вина на загальну суму 200 грн. Коли вони виходили з магазину, з'явився сторож, який зробив спробу їх затримати і вилучити крадене. Тоді вони наставили на нього ножі, пригрозили вбивством і зникли.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Забути та Волхова. Відповідь поясніть.

28. В нічний час Міщенко та Вован зламали замок вхідних дверей у будинку Паська та проникли до нього, звідки викрали продукти харчування та одяг на суму 750 грн. При виході з будинку особам, які намагалися їх затримати та вилучити викрадене, вони нанесли тілесні ушкодження без розладу здоров'я, а потім втекли.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Міщенка та Вована. Відповідь поясніть.

29. Якіна передала в відділ соціального забезпечення підроблені нею документи, на підставі яких їй призначили пенсію за віком. Потім з'ясувалося, що в документах стаж роботи та вік були завищені на 5 років. Якіна протягом року незаконно одержала 1650 грн. пенсії.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Якіної. Відповідь поясніть.

30. Хрущ та Павлик з метою заволодіння майном громадянина Сала, підійшли непомітно до нього ззаду. Хрущ ударив його кулаком у потилицю, від чого потерпілий впав і втратив свідомість, а Павлик підняв сумку Сала з продуктами харчування і гаманцем з 280 грн. Потім обидва втекли разом із викраденим. Потерпілому було заподіяно легке тілесне ушкодження без короткочасного розладу здоров'я.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Хруща та Павлика. Відповідь поясніть.

1. При проходженні митного контролю в міжнародному аеропорті «Бориспіль» у громадянина Грузії, який прилетів рейсом «Тбілісі-Київ», було вилучено 15 грам героїну та жіночий пістолет «Браунінг» із 7 набоями.

Дайте кримінально-правову оцінку діям громадянина Грузії. Відповідь поясніть.

2. Каплун домовився з безробітним Дьоміним, щоб той зареєстрував на своє ім'я приватне підприємство, пояснивши, що він уже є засновником одного підприємства, а тому не може на своє ім'я зареєструвати ще одне. Згідно з домовленістю Каплун заплатив Дьоміну за реєстрацію підприємства та за призначення Каплуна його директором 1800 грн., домовившись із Дьоміним, що діяльністю підприємства керуватиме Каплун. Дьомін не мав наміру здійснювати будь-яку господарську діяльність через створене ним приватне підприємство. Метою створення підприємства було одержання кредиту в банку і привласнення одержаних коштів. *Варіант.* Каплун також не мав наміру здійснювати господарську діяльність через створене приватне підприємство, воно йому було потрібне для здійснення незаконних обмінних операцій.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Каплуна та Дьоміна. Відповідь поясніть.

3. Коршун, Гуров і Сидко відкрили підпільний цех, де виготовляли алкогольні напої для реалізації їх населенню. Щоб продукція користувалася попитом, вони купляли підроблені марки акцизного збору, клеїли їх на заповнені алкоголем пляшки і тільки потім їх продавали. Після придбання горілки цієї «фірми» двоє громадян отруїлися і знаходилися три тижні в лікарні.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Коршуна, Гурова та Сидка. Відповідь поясніть.

4. Ромова, Котов та Михайлюк зареєстрували торговельне підприємство «Сокіл», однак, всупереч положенням установчих документів, почали здобувати різного роду відомості, що становили комерційну таємницю для суб'єктів господарської діяльності, з метою їх подальшого продажу зацікавленим клієнтам. Внаслідок таких дій загальна сума завданої юридичним особам шкоди склала 40000 грн.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Ромової, Котова, Михайлюка. Відповідь поясніть.

5. Станчук на законних підставах одержав кредит і побудував магазин. Через тиждень до нього під'їхали Глібов та Юренко і почали вимагати, щоб він покинув займатися цим бізнесом та продав їм за безцінь магазин. На підтвердження своїх слів вони декілька разів вдарили Станчука по голові, через що останній втратив на деякий час свідомість, але ніяких тілесних ушкоджень йому не було заподіяно.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Глібова та Юренка. Відповідь поясніть.

6. Головний бухгалтер ТОВ «Темп» Кравчук перекручував облікову документацію, вів подвійні касові книги. При перевірці було встановлено, що у податковій декларації завищені фактичні затрати та зменшені прибутки підприємства. Внаслідок цього не були сплачені податки, збори та обов'язкові платежі на загальну суму 83000 грн. На попередньому слідстві Кравчук доводив, що не мав умислу ухилення від оплати податків, неоплата стала можливою, бо він не досвідчений у сфері бухгалтерського обліку.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Кравчука. Відповідь поясніть.

7. Директор приватного підприємства Панко звернувся до одного з комерційних банків з проханням надати його підприємству кредит. При цьому він подав до банку всі необхідні документи. Під час перевірки з'ясувалося, що довідка про фінансовий стан підприємства не відповідає дійсності, баланс підприємства має негативне сальдо, раніше отримані кредити не повернуті, відсотки з них не сплачуються.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Панка. Відповідь поясніть.

8. Шатен та Зима працювали відповідно директором і бухгалтером фірми «Калина», склали фіктивний баланс підприємства, в якому умисно не вказали заборгованість за попереднім кредитом на суму 150000 грн., подали цей баланс до банку «Аванс» і на його підставі одержали новий кредит на суму 200000 грн., який банку не повернули, а використали на будівництво виробничих приміщень.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Шатена та Зими. Відповідь поясніть.

9. Карасюк, працюючи вантажником у магазині «Світ меблів», надавав допомогу у торгівлі імпортними диванами продавцеві Ганжі за її проханням. Скориставшись тимчасовою відсутністю продавця, Карасюк почав обслуговувати покупців за власною ініціативою. При цьому він навмисно, з корисливих мотивів, продав один диван за ціною вищою від встановленої на 500 грн.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Карасюка. Відповідь поясніть.

10. Підприємці Колос, Чиж і Щуп змовились про встановлення на ринку певної ціни на цукор, щоб інші підприємці не змогли конкурувати з ними. Підприємець Антонов побачив не вигідність продаж свого цукру, вирішив «натиснути» на них. Прийшовши до Колоса додому, погрожуючи ножем, попередив про заподіяння тяжкої шкоди не тільки йому, але й іншим, якщо вони не змінять ціну на цукор.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Колоса, Чижа, Щупа, Антонова. Відповідь поясніть.

11. Внаслідок порушення спеціальних правил майстром заводу «Скеля» Нурком стався викид шкідливих речовин в атмосферне повітря міста, що створило небезпеку для життя та здоров'я людей. Про цей факт було негайно повідомлено керівника заводу Млина, однак він приховав відомості про екологічний стан атмосферного повітря, що спричинило тяжкі захворювання понад ста людей.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Нурка та Млина. Відповідь поясніть.

12. Вночі, переховуючись від сторонніх осіб, Буднюк, за допомогою електроструму та човна виловив понад 150 кг коропів у ставку рибного господарства. Рибу він потім продав на ринку.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Буднюка. Відповідь поясніть.

13. У ніч на 29 грудня в Голосіївському парку м. Києва водій одного з автослужбовців Гонтар зрубав 25 ялинок. Завантаживши їх на закріпленій за ним автомобіль, він відвіз їх на міський ринок, де й продав.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Гонтара. Відповідь поясніть.

14. Філь та Товкач на належній останньому автомашині «Лада» приїхали до лісу на полювання. Не маючи відповідного дозволу, вони біля годин вистежували лося, аж поки його не застрелили. Здобич «мисливці» поділили між собою та автомашиною відвезли додому.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Філь та Товкача. Відповідь поясніть.

15. Зорянко, Кирпа, Рудий і Тютюн організували озброєне угруповання, в складі якого протягом декількох місяців нападали на інкасаторські машини. Допомогав їм в отриманні інформації про рух автомобілів водій Чабанов, а переховував злочинців Гуденко.

Дайте кримінально-правову оцінку діям кожного. Відповідь поясніть.

16. Вікторов, дочекавшись початку з'їзду однієї з українських партій, зателефонував до управління СБУ та повідомив, що приміщення, де відбувається з'їзд, заміноване і вибух може статися в будь-який момент. Через 15 хвилин він зателефонував вдруге. Проведення з'їзду було припинено, всі його учасники евакуйовані. Для перевірки приміщення, де проходив з'їзд, та забезпечення громадської безпеки протягом годин були задіяні біля 150 працівників СБУ, міліції і військовослужбовців, 18 одиниць техніки, в тому числі пожежні машини.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Вікторова. Відповідь поясніть.

17. Ковенко, працюючи на підприємстві оборонного значення, в кілька прийомів викрав складові частини до вогнепальної зброї, з яких вдова склав автомат і зберігав його.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Ковенка. Відповідь поясніть.

18. Чуйко зберігав заряджену мисливську рушницю на стіні кімнати. Одного разу його 13-річний син Ігор узяв рушницю та виніс її на вулицю. Під час гри він випадково натиснув на спусковий гачок рушниці, пролунав постріл, внаслідок чого було вбито його товариша. В процесі слідства з'ясувалося, що Чуйко не мав дозволу на зберігання цієї мисливської рушниці.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Чуйка та його сина. Відповідь поясніть.

19. Дейч написав лист голові держадміністрації у м.Суми, в якому погрожував викрасти радіоактивні матеріали на атомній електростанції, якщо за місяць його сім'ї не буде надана квартира, яку вона чекає вже біля десяти років. При перевірці було встановлено, що Дейч працює дворником, на роботі та вдома характеризується позитивно, а лист написав під впливом переживань за долю сім'ї.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Дейча. Відповідь поясніть.

20. Осенко, начальник автомайстерні, під час виконання робіт в майстерні, нехтуючи наявністю паливно-мастильних матеріалів, запалив сірника, через що виникла пожежа, внаслідок якої зварник Демко, який знаходився поруч, отримав тяжкі тілесні ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Осенка. Відповідь поясніть.

21. Майстер будівельної ділянки Іванько, керуючи роботами по зведенню даху бурякосховища, всупереч вимогам будівельних норм і правил, допустив до виконання таких робіт робітників без необхідних захисних пристроїв і засобів. Внаслідок цих порушень робітник Астахов, який працював без страхувального паску, впав з висоти 6 метрів і отримав тяжкі тілесні ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Іванька. Відповідь поясніть.

22. Котко, у стані сп'яніння, в театрі, під час вистави, почав голосно лаятись. Працівників міліції, що виводили його із залу, він образив нецензурними словами, а в фойє театру штовхнув у груди одного з них і, намагаючись вирватись, зірвав погон з форменого кітеля іншого.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Котка. Відповідь поясніть.

23. На квартирі Васиної, яка спонукала та залучала всіх присутніх до вживання спиртних напоїв, влаштовувалися п'яні оргії. Серед учасників оргій були 15-річна Надійка та 16-річна Оля, яких обманним шляхом втягнув у заняття проституцією шофер таксі Стаднюк.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Васиної та Стаднюка. Відповідь поясніть.

24. Кудасов, перебуваючи в нетверезому стані, заважав роботі сільського зібрання: стукав у двері клубу, кричав, демонстрував ножа завідувачому клубом Потапенку, який не пускав його туди в такому стані.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Кудасова. Відповідь поясніть.

25. Стець перевищив встановлену швидкість дорожнього руху і виїхав на тротуар, збивши пішохода Шагіна. Водій автомобіль не зупинив, поїхав геть з наміром уникнути відповідальності. Внаслідок отриманих ушкоджень і відсутності допомоги Шагін через годину помер.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Стеця. Відповідь поясніть.

26. Линчак працював у сільськогосподарському підприємстві трактористом. Якось ввечері, коли вже ніхто не працював, він самовільно взяв закріплений за ним трактор Т-150 і поїхав на ньому до лікарні, де лікувалась його дружина.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Линчака. Відповідь поясніть.

27. За попередньою змовою Бонюк, Гафман і Носко, використовуючи свої знання в галузі хімії, виготовили 500 грам героїну. Цей наркотик вони продали на базарі невідомим особам, а кошти від реалізації у сумі 90000 грн. поклали на особисті рахунки у дев'яти відділеннях банку «Інвест», по 10000 грн. на кожен із рахунків, маючи на меті продовжувати незаконний обіг наркотичних засобів.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Бонюка, Гафмана, Носка. Відповідь поясніть.

28. Рожич купив на базарі у невідомої особи 100 цигарок з начинкою маріхуани (кожна вагою 6 грамів) для власного споживання, які приніс додому. Через день він був затриманий працівниками міліції, коли палив одну з цигарок на переповненій вбалівальниками трибуні стадіону під час проведення футбольного матчу.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Рожича. Відповідь поясніть.

29. Робітник однієї з лабораторій медінституту Конов безпечно ставився до обліку морфію, за телефонними дзвінками дозволяв видачу останнього для проведення дослідів. Це призвело до того, що 50 грамів наркотика було викрадено та реалізовано серед наркоманів.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Конова. Відповідь поясніть.

30. Жиренко, з метою заволодіти грошима, під виглядом наркотичних засобів збув Митьку 10 грамів крейди замість кокаїну, отримавши 1500 доларів США. Митько хотів потім перепродати наркотики іншим особам.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Жиренка та Митька. Відповідь поясніть.

Розділи XIV – XX Особливої частини КК

1. Верасенко декілька років був активним учасником партії «Екологічний союз». Працюючи в одному з науково-дослідних інститутів і маючи допуск до таємних документів, одного разу він повідомив своїм партійним колегам відомості про незадовільний стан довкілля, про аварії на атомних станціях, що сталися в Україні за минулий рік. Ці дані стали відомі йому у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Верасенка. Відповідь поясніть.

2. Кросінь, який відбув покарання за контрабанду та незаконне перевезення наркотичних засобів, прагнув виїхати за кордон. З цією метою він викрав закордонний паспорт у громадянина Герасюка, який зовні був схожий на Кросіня.

Підчас проходження прикордонного контролю для вильоту з України, він пред'явив викрадений закордонний паспорт, але був затриманий.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Кросіня. Відповідь поясніть.

3. Колишній слідчий прокуратури Малько на стадіоні, під час футбольного матчу, зустрівся з Крисюком, якого він раніше притягав до кримінальної відповідальності за бандитизм. Зі словами: «Тепер ти за все розрахуєшся зі мною», — Крисюк наніс три удари ножем у живіт Малькову. Через півгодини потерпілого доставили до лікарні, де йому врятували життя.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Крисюка. Відповідь поясніть.

4. Арканов вигулював вівчарку в парку культури та відпочинку. Постовий міліціонер зробив йому зауваження та запропонував покинути парк, оскільки вигулювати собак в ньому було заборонено. За такі дії Арканов схопив його за горло і кілька разів ударив по голові металевим корпусом повідка, спричинивши працівнику міліції тяжкі тілесні ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Арканова. Відповідь поясніть.

5. Вночі із магазину було викрадено товари. Наступного дня дільничний інспектор міліції проводив опитування жителів прилеглих до магазину будинків, щоб з'ясувати обставини крадіжки. Зайшов до будинку Борейка, представився та пояснив мету візиту, а Борейко, бажаючи перешкодити виконанню службових обов'язків, накинувся на працівника міліції і заподіяв йому середньої тяжкості тілесне ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Борейка. Відповідь поясніть.

6. Внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, яка сталася з вини Листенка, Дравцю були завдані матеріальні збитки на суму 28000 грн. Враховуючи всі обставини справи та матеріальне становище Листенка, суд своїм рішенням зменшив йому розмір відшкодування до 10000 грн. Через кілька днів після цього Дравець і його племінник Гострий прийшли до квартири Листенка та почали вимагати, погрожуючи вбивством, щоб він оплатив до кінця тижня не тільки суму, визначену судом, але й решту збитків.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Дравця та Гострого. Відповідь поясніть.

7. Головерхий без відповідного дозволу органів державної влади обгородив земельну ділянку в житловій зоні міста та побудував на ній гараж. Через два тижні після початку будівництва гаража він був попереджений органами державної влади про необхідність припинення робіт і приведення земельної ділянки в первісний вигляд, однак цих приписів він не виконав.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Головерхого. Відповідь поясніть.

8. Утенко їздив до родичів у село з наміром познайомитися з дівчатами, а потім одружитися. Щоб справити враження, він придбав форму майора Збройних Сил

України, а також підроблене посвідчення учасника бойових дій. У селі Утенко пояснював, що служить командиром батальйону. Підроблене посвідчення він пред'являв контролерам автобусного маршруту та електропоїзда на шляху слідування у село.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Утенка. Відповідь поясніть.

9. Рева познайомився через Інтернет із співробітницею банку «ОРС» Шевко та спілкувався з нею за допомогою електронної пошти. Він під виглядом графічного файлу навмисно переслав їй комп'ютерний вірус. Цей файл Шевко на наявність вірусу антивірусною програмою, не перевірила, хоча це входить в її обов'язок, через що вірус активізувався та вразив комп'ютери банку, які були підключені до локальної мережі. Внаслідок цього комп'ютерна мережа банку була блокована на тривалий час. Нанесена банку шкода оцінюється у 250000 грн.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Рєви та Шевко. Відповідь поясніть.

10. Попов випадково виявив, що в оперативній системі персонального комп'ютера Ляпка присутня програма «троянський кінь», що дозволяє несанкціонований доступ до чужого комп'ютера. Використавши можливості «троянського коня», Попов викрав комп'ютерну інформацію, що належала Ляпку, а потім знищив всі системні файли «Windows».

Дайте кримінально-правову оцінку діям Попова. Відповідь поясніть.

11. Дудар і Лях, попередньо домовившись про вчинення злочину, проникли вночі до приміщення ТОВ «Карпати». Знаючи, що на жорстких дисках комп'ютерів товариства міститься важлива інформація, вони викрали всі диски. Діями цих осіб було завдано шкоду у розмірі 120000 гривень.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Дударя та Ляха. Відповідь поясніть.

12. За попередньою змовою Соловко та Ліхтар незаконно проникли на веб-сервер компанії «Дніпробуд» і розташували на головній веб-сторінці компанії зображення порнографічного характеру.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Соловко та Ліхтара. Відповідь поясніть.

13. Начальник будівельно-монтажного управління Гай всупереч інтересам служби, з корисливих мотивів, використав не за призначенням частину коштів – замість завершення капремонтів споруд, звів гараж для власного автомобіля. Щоб приховати такі дії, Гай вніс неправдиві відомості в офіційні документи про фактичне використання коштів. Внаслідок незаконної діяльності державним інтересам були спричинені збитки на суму 15000 грн.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Гая. Відповідь поясніть.

14. Директор магазину Троян, перебуваючи в гостях у домі Ларки, на ґрунті ревності побив пілеглого йому продавця Євстахова, спричинивши останньому середньої тяжкості тілесні ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Трояна. Відповідь поясніть.

15. Ужков був доставлений у кімнату охорони громадського порядку за скоєння дрібного хуліганства. Дільничний інспектор міліції Сич, з'ясовуючи обставини правопорушення, двічі вдарив Ужкова рукою в обличчя, спричинивши йому закритий перелом нижньої щелепи.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Сича. Відповідь поясніть.

16. Мозіна, працюючи в управлінні житлового забезпечення міста та використовуючи своє службове становище, одержувала хабарі за сприяння у наданні квартир пільговим категоріям громадян. Від Коні вона отримала 700 доларів США, а від Жори - 2000 доларів США.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Мозіної, Коні та Жори. Відповідь поясніть.

17. Начальник служби безпеки банку «Айстра» Затонський одержав від підприємця Курочкіна хабар у розмірі 10000 грн. начебто для передачі його голові правління цього банку в якості винагороди за надання кредиту на велику суму. При одержанні грошей в якості хабара Затонський мав намір не передавати їх за призначенням, а привласнити, що і було ним здійснено.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Затонського та Курочкіна. Відповідь поясніть.

18. Проведеною ревізією на овочевій базі було виявлено нестачу продуктів на суму 12000 грн. Причиною цього було неналежне ставлення завідуючої базою Ушакової до зберігання та обліку продуктів харчування: температура у приміщеннях з овочами не відповідала нормам; не завжди оформлявся належним чином відпуск продукції; в документах помилково проставлялися їх ціна та кількість.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Ушакової. Відповідь поясніть.

19. Дружан вчинив крадіжку, поєднану з проникненням у житло. Щоб отримати визнання обвинуваченим своєї вини, слідчий районного відділу внутрішніх справ Глітко проводив багатогодинні допити Дружана вночі та здійснював вплив на нього світлом. Незважаючи на це, необхідних показань від Дружана так і не було отримано.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Глітка. Відповідь поясніть.

20. Загортаю було пред'явлено обвинувачення у вчиненні вимагання чужого майна. Бажаючи допомогти своєму брату уникнути кримінальної відповідальності за цей злочин, Скрипаченко прийшов на квартиру до свідка Одарюка і попросив його дати «потрібні» для брата показання. Одарюк погодився та дав на слідстві і в суді такі показання, за що отримав від Скрипаченка 500 доларів США.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Скрипаченка та Одарюка. Відповідь поясніть.

21. Між директором фабрики Черчиком і заступником районного суду Поленком, які проживали на одному поверсі у багатоквартирному будинку, склалися неприязні особисті стосунки. Одного разу Черчик, який був злим на Поленка та перебував у стані сильного алкогольного сп'яніння, зустрів останнього біля кабіни ліфта та наніс йому тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Черчика. Відповідь поясніть.

22. Соболева вирішила обмовити Лосєва через те, що той не виконав обіцянки одружитися з нею після інтимних стосунків між ними. На ім'я начальника міліції вона подала письмову заяву про те, що Лосєв її згвалтував. При цьому Соболева пред'явила розірвану сукню та демонструвала синці на руках. Зміст заяви вона підтвердила на допитах її як потерпілої.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Соболевої. Відповідь поясніть.

23. Свідку Журавльову систематично погрожували вбивством по телефону, якщо він дасть правдиві показання в суді. Розглянувши його клопотання, суд ухвалив рішення про негайне застосування до нього заходів безпеки у виді прослуховування телефонних розмов і особистої охорони. Здійснення цих заходів було покладено на начальника РВВС Ключєва, який не тільки не поставив телефон Журавльова на прослуховування, але й не виділив жодного працівника міліції для особистої охорони свідка, мотивуючи такий вчинок наявністю «більш важливих» справ. Одного вечора невідомі напали на Журавльова та нанесли йому тяжкі тілесні ушкодження з метою перешкодити з'явленню його до суду в якості свідка.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Ключєва. Відповідь поясніть.

24. Засуджений до позбавлення волі за скоєння розбою Колосенко тимчасово перебував у слідчому ізоляторі. Повертаючись з прогулянки, на подвір'ї слідчого ізолятора він напав на контролера, якого збив з ніг, а потім вибіг через центральні ворота слідчого ізолятора, що зачинялися після виїзду автомобіля, та зник у невідомому напрямку.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Колосенка. Відповідь поясніть.

25. Старші за призовом рядові Дубоніс і Тяткін принижували честь і гідність рядового Проса, примушували його чистити їм чоботи та прати білизну, погрожуючи фізичною розправою в разі невиконання їх вимог. Коли одного разу в присутності інших військовослужбовців Прос заявив, що з нього досить «пити кров», командир відділення сержант Брюлай заподіяв йому легкі тілесні ушкодження.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Дубоніса, Тяткіна, Брюлая. Відповідь поясніть.

26. Прапорщик Зачіп продав незнайомій особі комплект зимової камуфляжної форми свого обмундирування, а також інше військове майно (шапки, чоботи,

спецодяг) на загальну суму 1800 грн., яке він викрав із складу військової частини, використавши своє службове становище.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Зачіпа. Відповідь поясніть.

27. Під час польоту бойового гелікоптера військовий пілот Юмат помилився і знизив його до відстані, що перебільшувала дозволену норму, через що машина зачепилася за верхівки дерев, загорілася та вибухнула. Пілот встиг вистрибнути та залишився живим.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Юмата. Відповідь поясніть.

28. Військовослужбовець Щук отримав звістку, що його сім'я перебуває у скрутному матеріальному становищі. Під час несення вартової служби він покинув територію військової частини та подався з автоматом до міста. Внаслідок таких дій з гауптвахти, яку він охороняв, втекли заарештовані. Після захоплення Щука було встановлено, що він мав на меті ухилитися від військової служби, продати автомат, а гроші передати родині.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Щука. Відповідь поясніть.

29. На мітингу, що проходив у центрі міста з нагоди однієї з урочистих історичних подій, Бушма, Нестрибай і Рязанов поширили серед його учасників листівки із закликами до військової окупації однієї із азійських держав, яка начебто є центром «міжнародного тероризму». Крім того, вони з трибуни закликали учасників мітингу сприяти ухваленню закону про скорочення дітонародження в Україні осіб арабської національності.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Бушми, Нестрибая та Рязанова. Відповідь поясніть.

30. Громадянин України Петрик без дозволу органів державної влади вступив на службу до французького іноземного легіону. Службові обов'язки Петрика полягали в охороні ядерних об'єктів на території Франції.

Дайте кримінально-правову оцінку діям Петрика. Відповідь поясніть.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Курсова робота є індивідуальним завданням, яке передбачає закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних студентами при вивченні Особливої частини кримінального права. Вона сприяє формуванню практичних навичок застосовування норм діючого кримінального законодавства. Курсові роботи виконуються згідно навчального плану. Їх теми затверджуються кафедрою кримінального права. Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, а також інші вимоги наводяться у методичних вказівках, які розробляються кафедрою. Студент, який без поважної причини не подав курсову роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість.

Реферат – це індивідуальне завдання, яке сприяє розширенню та поглибленню теоретичних знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни, формує навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

Перелік питань для підсумкового контролю знань студентів.

1. Дії спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади (ст.109 КК).
2. Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України (ст.110 КК).
3. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ст.110-2 КК).
4. Державна зрада (ст.111 КК).
5. Посягання на життя державного чи громадського діяча (ст.112 КК).
6. Диверсія (ст.113 КК).
7. Шпигунство (ст.114 КК).
8. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань (ст.114-1 КК).
9. Умисне вбивство (ст.115 КК).
10. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання (ст.116 КК).
11. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини (ст.117 КК). Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів необхідних для затримання злочинця (ст. 118 КК).
12. Вбивство через необережність (ст.119 КК).
13. Доведення до самогубства (ст.120 КК).
14. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст.121 КК).
15. Умисне середньої тяжкості та легке тілесне ушкодження (ст.ст. 122,125 КК). Спільні та відмінні їх ознаки..
16. Заподіяння тяжких і середньої тяжкості тілесних ушкоджень при пом'якшуючих обставинах (ст.123, 124 КК). Спільні та відмінні їх ознаки..
17. Домашнє насильство (ст.126-1 КК). Каткування (ст.127 КК). Спільні та відмінні їх ознаки..
18. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 128 КК).
19. Погроза вбивством (ст. 129 КК).
20. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою (ст.130 КК).
21. Зараження венеричною хворобою (ст.133 КК).
22. Залишення в небезпеці (ст.135 КК). Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 КК).
23. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст.146 КК). Захоплення

заручників (ст.147 КК). Спільні та відмінні їх ознаки..

24.Насильницьке зникнення (ст.146-1 КК).

25.Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини (ст.149 КК).

26.Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (ст. 150-1 КК).

27.Згвалтування (ст.152 КК).

28.Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст.153 КК).

29.Примушування до вступу в статевий зв'язок (ст.154 КК).

30.Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості (ст.155 КК).

Розбещення

неповнолітніх (ст.156 КК). Спільні та відмінні їх ознаки..

31.Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі,

роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача

(ст.157КК).

32.Фальсифікація виборчих документів, документів референдуму чи фальсифікація

підсумків голосування, надання неправдивих відомостей до органів Державного реєстру

виборців чи фальсифікація відомостей Державного реєстру виборців (ст.158 КК).

33.Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування більш ніж один раз (ст. 158-1 КК).

34.Незаконне знищення виборчої документації або документів референдуму (158-2 КК).

35.Порушення порядку фіксування політичної партії, передвиборчої агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму (ст. 159-1 КК).

36.Порушення недоторканості житла (ст.162 КК). Порушення таємниці листування,

телефонних розмов, телеграфної кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або

через комп'ютер (ст.163 КК). Спільні та відмінні їх ознаки.

37.Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (ст.164 КК). Ухилення від надання

коштів на утримання непрацездатних батьків (ст.165 КК). Спільні та відмінні їх ознаки.

38.Грубе порушення правил законодавства про працю (ст.172 КК). Невиплата заробітної

плати, стипендій, пенсії чи інших установлених законом виплат (ст.175 КК).

Спільні та відмінні їх ознаки.

39.Порушення авторського права і суміжних прав (ст.176 КК).

40.Загальна характеристика злочинів проти власності.

41.Крадіжка (ст.185 КК).

42.Грабіж (ст. 186 КК).

43.Розбій (ст.187 КК).

44. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання (ст.188-1 КК).
45. Вимагання (ст.189 КК).
46. Шахрайство (ст.190 КК). Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст.192 КК). Спільні та відмінні їх ознаки.
47. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК).
48. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї (ст.193 КК). Порухення обов'язків щодо охорони майна (ст.197 КК). Спільні та відмінні їх ознаки.
49. Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики (ст. 194-1 КК).
50. Умисне знищення або пошкодження майна (ст.194 КК). Погроза знищення (ст. 195 КК). Спільні та відмінні їх ознаки.
51. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст.197-1 КК).
52. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом (ст.198КК).
53. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК).
54. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення (ст. 200 КК).
55. Контрабанда (ст. 201 КК).
56. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (ст.209 КК).
57. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму (ст.209-1 КК).
58. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст.212 КК).
59. Порушення правил екологічної безпеки (ст.236 КК).
60. Створення злочинної організації (ст. 255 КК).
61. Порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК).
62. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ст. 274 КК).
63. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК).
64. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК).
65. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст.289 КК).
66. Групове порушення громадського порядку (ст.293 КК).
67. Хуліганство (ст.296 КК).
68. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст.

297 КК).

69. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини (ст. 298 КК).

70. Жорстоке поводження з тваринами (ст. 299 КК).

71. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303 КК).

72. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів (ст. 305 КК).

73. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК).

74. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК).

75. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (ст. 311 КК).

76. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням (ст. 313 КК).

77. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів (ст. 321 КК).

78. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК).

79. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 КК).

80. Незаконне перетинання державного кордону України (ст. 332-2 КК).

81. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу (ст. 335 КК).

82. Наруга над державними символами (ст. 338 КК).

83. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК).

84. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця (ст. 343 КК).

85. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК).

86. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК).

87. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів (ст. 358 КК).

88. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж

електрозв'язку (ст. 361 КК).

89. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації (ст. 361-2 КК).

90. Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку (ст. 363-1 КК).

91. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК).

92. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (ст. 365-2 КК).

93. Декларування недостовірної інформації (ст. 366-1 КК).

94. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 368-3 КК).

95. Незаконне збагачення (ст. 368-5 КК).

96. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК).

97. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя (ст. 379 КК).

98. Втручання в діяльність захисника чи представника особи (ст. 397 КК).

99. Самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 407 КК).

100. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни (ст. 437 КК).

Тематика рефератів

1. Загальна характеристика Особливої частини Кримінального права.
2. Кваліфікація злочинів.
3. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.
4. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя.
5. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти здоров'я.
6. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
7. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої недоторканості.
8. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
9. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
10. Загальна характеристика кримінальних правопорушень в сфері господарської діяльності.
11. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.
12. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.
13. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

14. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
15. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку і моральності.
16. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
17. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.
18. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
19. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.
20. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.
21. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.
22. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби.
23. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку.
24. Проблеми систематизації юридичних складів злочину проти виборчих трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
25. Проблеми систематизації юридичних складів кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
26. Значення факультативних ознак об'єктивної та суб'єктивної сторони для кваліфікації діянь, пов'язаних з порушенням встановленого порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
27. Особливості складів кримінальних правопорушень передбачених статтями 368, 369, 370 КК.
28. Особливості складів кримінальних правопорушень проти правосуддя, що вчиняються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення правосуддя.
29. Предмет та способи шахрайства.
30. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень пов'язаних з некорисливим посяганням на власність.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Курс Особливої частини кримінального права України вивчається за допомогою наступних форм та методів навчання: лекційні заняття, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота, консультації, виконання курсових робіт та рефератів.

Лекційні заняття передбачають викладення теоретичного матеріалу безпосередньо викладачем. Лекції охоплюють основний матеріал навчальної дисципліни.

Практичне (семінарське) заняття – це форма навчального заняття, на якому студентами вивчаються попередньо визначені теми навчальної дисципліни шляхом відповідей на питання викладача. Така форма навчання спрямована на формування у студента практичних навичок застосування теоретичних знань та діючого законодавства при вирішенні практичних завдань. Викладачем організується дискусія по проблемним питанням теорії та практики кримінального права. Викладачем оцінюються виступи студентів, їх участь у дискусії, знання та вміння відстоювати свою позицію.

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу у позааудиторний час. Мета самостійної роботи - засвоїти в повному обсязі навчальну програму і сформувати самостійність як важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни - засвоєння, закріплення та систематизація відповідних теоретичних знань, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота студентів забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять. До основних форм самостійної роботи студентів належать такі: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, рекомендованих нормативних актів та літератури; вивчення та конспектування питань, передбачених для самостійного опрацювання; розв'язування задач; підготовка до семінарських занять; підготовка до різних форм поточного контролю; підготовка до модульної контрольної роботи.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види контролю:

- 1) поточний контроль, який здійснюється у ході:
  - проведення лекційних та практичних (семінарських) занять;
  - виконання поточних письмових контрольних робіт;
  - проведення консультацій та відпрацювань.
- 2) проміжний контроль, який здійснюється у ході:
  - проведення підсумкових контрольних робіт з кожного із модулів;
  - проведення заліку (за двома модулями);
- 3) підсумковий контроль, який здійснюється у ході:
  - проведення екзамену (за чотирма модулями);

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Модуль 1						Модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	100
50						50						

T1, T2 ... T12 – теми модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Модуль 3					Модуль 4					
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	100
50					50					

T13, T14 ... T22 – теми модулів.

Приклад за виконання курсової роботи

Виконання та захист курсової роботи	Сума
до 100	100

Примітка: Розподіл балів, які студент отримує за іспит враховує також бали 1 і 2 змістових модулів, які студент отримав за залік. Тому отриману суму за залік та іспит (100+100) варто розділити на два, щоб вийти на стобальну систему оцінювання $(100+100):2=100$.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни здійснюється на підставі нормативно-методичних документів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та методичних матеріалів кафедри, які включають:

- 1) навчальний план дисципліни, з конкретизацією її структури відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання;
- 2) робочу навчальну програму дисципліни, з деталізацією змісту кожної з тем, що є складовими змістових модулів і складають предмет дисципліни;
- 3) методичні матеріали до семінарських занять та самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА»;
- 4) тематику курсових робіт, що є складовою предмету навчальної дисципліни;

5) перелік контрольних питань за кожним із змістових модулів навчальної дисципліни, які виносяться на проміжну (залік) та підсумкову (екзамен) форми контролю;

б) рекомендований список базової та допоміжної літератури з навчальної дисципліни.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Конституція України від 28 червня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – С.141
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №25-26. – С.131
3. Постанова ПВСУ від 7 лютого 2003р. №2 «Про судову практику у справах про Кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я особи».
4. Постанова ПВСУ від 30 травня 2008р. №5 «Про судову практику у справах про Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи».
5. Постанова ПВСУ від 6 листопада 2009р. №10 «Про судову практику у справах про Кримінальні правопорушення проти власності».
6. Постанова ПВСУ від 25.04.2003р. №3 «Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності».
7. Постанова ПВСУ від 08.10.2004р. №15 «Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів».
8. Постанова ПВСУ від 15.04.2005р. №5 «Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом».
9. Постанова ПВСУ від 03.06.2005р. №8 «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил».
10. Постанова ПВСУ від 10.12.2004р. №17 «Про судову практику у справах про Кримінальні правопорушення та інші правопорушення проти довкілля».
11. Постанова ПВСУ від 23.12.2005р. №13 «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями».
12. Постанова ПВСУ від 26.04.2002р. №3 «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами».
13. Постанова ПВСУ від 12.06.2009р. №7 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва».
14. Постанова ПВСУ від 23.12.2005р. №14 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі Кримінальні правопорушення

проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті».

15. Постанова ПВСУ від 22.12.2006р. №10 «Про судову практику в справах про хуліганство».
16. Постанова ПВСУ від 27.02.2004р. №2 «Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність».
17. Постанова ПВСУ від 26.04.2002р. №4 «Про судову практику в справах про Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів».
18. Постанова ПВСУ від 26.06.1992р. №8 «Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів та працівників правоохоронних органів».
19. Постанова ПВСУ від 26.12.2003р. №15 «Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень».
20. Постанова ПВСУ від 26.04.2002р. №5 «Про судову практику в справах про хабарництво».
21. Постанова ПВСУ від 24.10.2003р. №8 «Про застосування законодавства, яке забезпечує право на захист у кримінальному судочинстві».
22. Постанова ПВСУ від 13.06.2007р. №8 «Про незалежність судової влади».
23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 9-те видання, переробл. та доповн. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.
24. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. – 4-те вид., переробл. і доповн./Відповід. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2005. – 848 с.
25. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка – К.: Дакор, 2008. – 1428 с.
26. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар. / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 1184 с.
27. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2010. – 608 с.
28. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник. / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка; Київ. нац. ун-т внутрішніх справ, Київ. міжнар. ун-т. - 3-тє вид., переробл. та допов. – К.: Атіка, 2009. – 744с.
29. Селецький С.І. Кримінальне право України. Особлива частина. К.: ЦУЛ, 2008. – 496 с.
30. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник. / За заг. ред. О.М. Литвинова. – Х.: Вид-во ХНУВС, 2011. – 572 с.

Допоміжні:

Монографії:

1. Азаров Д.С. Кримінальні правопорушення у сфері комп'ютерної інформації (кримінально-правове дослідження): Монографія. – К.: Атіка, 2007. – 304 с.

2. Андреева Л.А., Константинов П.Ю. Влияние жестокости преступного поведения на уголовную ответственность. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. – 207 с.
3. Андрушко А.В. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання: монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2011. 247 с.
4. Андрушко А.В., Нестеро І.А. Злочинність у сфері туристичного бізнесу: кримінологічна характеристика та запобігання: монографія. Україна: ТОВ «ІВА», 2016. 219 с.
5. Андрушко А.В. Кримінальна відповідальність за незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги: монографія. Ужгород: «РІК-У», 2019. 227 с.
6. Андрушко П.П. Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян та їх права брати участь у референдумі: кримінально-правова характеристика: Монографія. – К.: КНТ, 2007. – 328 с.
7. Андрушко П.П. Кримінальна відповідальність за порушення порядку здійснення господарської діяльності. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 288 с.
8. Андрушко П.П. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності в Україні. – К.: Форум, 2004. – 161 с.
9. Андрушко П.П., Короткевич М.Є. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: кримінально-правова характеристика. – К.: Юрисконсульт, 2005. – 292 с.
10. Антонюк Н.О. Кримінальна відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: Монографія. – Львів: ПАІС, 2008. – 216 с.
11. Байда А.А. Уголовная ответственность за незаконную лечебную деятельность / Под науч. ред. В.И. Тютюгина. – Харьков: Одиссей, 2009. – 320 с.
12. Бандурка А.М., Зелинский А.Ф. Вандализм. – Харьков: Ун-т внутр. дел, 1996. – 198 с.
13. Безверхов А.Г., Шевченко И.Г. Уничтожение и повреждение имущества: вопросы истории, теории, практики: Монография. – М.: Юрлитинформ, 2010. – 192 с.
14. Бондарев В.В. Насильство серед військовослужбовців (поняття, характеристика, причини та попередження). – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 272 с.
15. Борисов В.І., Пащенко О.О. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – 224 с.
16. Бородин С.В. Преступления против жизни. – М.: Юристъ, 2000. – 356 с.
17. Брич Л.П., Навроцький В.О. Кримінально-правова кваліфікація ухилення від оподаткування в Україні: Монографія. – К.: Атіка, 2000. – 288 с.
18. Бурдін В.М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання: Монографія. – Львів: ПАІС, 2006. – 200 с.
19. Волков Б.С. Мотив и квалификация преступлений. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1968. – 166 с.

20. Володіна О.О. Кримінальна відповідальність за викрадення людини. – Х.: СПД-ФО Чальцев О.В., 2005. – 221 с.
21. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона докiлля в Україні: проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2002. – 635 с.
22. Гаухман Л.Д. Кваліфікація преступлений: закон, теорія, практика. – М.: АО «Центр ЮрИнфоР», 2003. – 448 с.
23. Глушков В.А. Ответственность за преступления в области здравоохранения. – К.: Вища школа, 1987. – 199 с.
24. Голіна В.В. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми боротьби з бандитизмом. Соціально-правове і кримінологічне дослідження. – Х.: Регіон-інформ, 2004. – 212 с.
25. Гороховська О.В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності: Моногр. / Наук. ред. А.А. Музика. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2007. – 180 с.
26. Грищук В.К., Сенько М.М. Самовільне залишення військової частини або місця служби. – Львів: ЛьвДУВС, 2007. – 308 с.
27. Дудоров О.О. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: Монографія. – К.: Юридична практика, 2003. – 924 с.
28. Дудоров О.О. Ухилення від сплати податків: кримінально-правові аспекти: Монографія. – К.: Істина, 2006. – 648 с.
29. Дячук С.І. Виконання наказу чи розпорядження у кримінальному праві (основні поняття, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства). – К.: Атіка, 2001. – 176 с.
30. Зелінская Н.А. Международные преступления и международная преступность: Монография. – Одесса: Юридична література, 2006. – 568 с.
31. Зінченко І.О. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина /Аналіз законодавства і судової практики/: Монографія. – Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук, 2007. – 320 с.
32. Кибальник А.Г., Соломоненко И.Г. Преступления против мира и безопасности человечества / Под науч. ред. А.В. Наумова. – СПб. Юридический центр Пресс, 2004. – 385 с.
33. Коваль А.М. Кримінальна відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав: теорія та практика. – К.: Видавництво «Юстiніан», 2005. – 320 с.
34. Костенко Н.И. Международное уголовное право: современные теоретические проблемы. – М.: Юрлитинформ, 2004. – 448 с.
35. Крапивина О.Н. Приобретение или сбыт имущества, заведомо добытого преступным путем / Под науч. ред. докт. юрид. наук, проф. Н.А. Лопашенко. – М.: Издательство «Юрлитинформ», 2009. – 240 с.
36. Кругликов Л.Л., Васильевский А.В. Дифференциация ответственности в уголовном праве. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2003. – 300 с.

37. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ, 2007. – 304 с.
38. Кузнецов В.В. Кримінальна відповідальність за крадіжки: Монографія. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 158 с.
39. Кузнецов В.В., Сийплові М.В. Кримінальна відповідальність за притягнення як обвинуваченого завідомо невинуватої особи: монографія; за заг. ред. д.ю.н., професора В.І. Шакуна. Ужгород : ЗакДУ, 2011. 284 с.
40. Куц В.М., Кириченко О.В. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії). Монографія. – К., Х.: Харків юридичний, 2006. – 212 с.
41. Лемешко О.М. Кримінально-правова оцінка легалізації наркодоходів. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2004. – 121 с.
42. Лихова С.Я. Кримінальні правопорушення у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 573 с.
43. Ліпкан В.А., Діордіца І.В. Національна безпека України: кримінально-правова охорона. – К.: КНТ, 2007. – 292 с.
44. Максимович Р.Л. Поняття службової особи у кримінальному праві України. – Львів: ЛДУВС, 2008. – 304 с.
45. Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. Монографія. – К.: Атіка, 2003. – 224 с.
46. Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації злочинів. Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 188с.
47. Матышевский П.С. Преступления против собственности и смежные с ними преступления. – К.: Юринком, 1996. – 240 с.
48. Мельник М.І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії). Монографія. – К.: Юридична думка, 2004. – 400 с.
49. Мельник М.І. Кримінальна відповідальність за Кримінальні правопорушення проти виборчих прав. – К.: Атіка, 2005. – 144 с.
50. Мельник М.І. Хабарництво: загальна характеристика, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства. – К.: Парламентське вид., 2000. – 256 с.
51. Миненок М.Г., Миненок Д.М. Корысть: криминологические и уголовно-правовые проблемы. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. – 367 с.
52. Миронова В.О. Проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: Монографія / За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.П. Ємельянова. – Х.: Право, 2007. – 152 с.
53. Мисливий В.А. Кримінальні правопорушення проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: Монографія. – Д.: Юрид. акад. Мін-ва внутр. справ, 2004. – 380 с.
54. Музика А.А. Відповідальність за Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів. – К.: Логос, 1998. – 324 с.
55. Навроцький В.О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації. – К.: Атіка, 1999. – 418 с.

56. Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії. Монографія. – К.: Атіка, 2005. – 264 с.
57. Наден О.В. Спеціальні види звільнення особи від кримінальної відповідальності за Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. – Х.: Право, 2003. – 224 с.
58. Налуцишин В.В. Кримінальна відповідальність за хуліганство (ст. 296 КК України). Монографія. – Х.: Харків юридичний, 2009. – 252 с.
59. Нерсесян В.А. Ответственность за неосторожные преступления. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. – 240 с.
60. Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми. Монографія. – Харків: СІМ, 2005. – 180 с.
61. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист захист правоохоронної діяльності. – К.: Атіка, 2004. – 336 с.
62. Попов А.Н. Преступления против личности при смягчающих обстоятельствах. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. – 465 с.
63. Попов А.Н. Убийства при отягчающих обстоятельствах. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2003. – 898 с.
64. Пригара Л.І., Ступник Я.В. Юридична техніка актів правозастосування: монографія / Л.І. Пригара, Я.В. Ступник – Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А.Е., 2013.- 158с.
65. Радутний О.Е. Кримінальна відповідальність за незаконне збирання, використання та розголошення відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю: Монографія. – Х.: Ксилон, 2008. – 202 с.
66. Рарог А.И. Квалификация преступлений по субъективным признакам. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. – 304 с.
67. Савченко А.В., Кузнєцов В.В., Москаль Д.П., Сийплікі М.В. Кримінальна відповідальність за звалтування та насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом: монографія; за заг. ред. д.ю.н., проф. О.М. Джужи. Ужгород: ТОВ «ІВА», 2012. 271 с.
68. Самощенко И.В. Понятие угрозы в уголовном праве: монография. – Харьков: Изд. СПД ФЛ Вапнярчук Н.М., 2005. – 120 с.
69. Сийплікі М.В. Кримінально-правовий захист охоронної діяльності в Україні: монографія. Харків : Панов, 2019. 614 с.
70. Сташис В.В., Бажанов М.І. Особа – під охороною кримінального закону. – Х.: Право, 1996. – 225 с.
71. Ступник Я.В. Кримінологічний аналіз механізму протидії наркозлочинності: монографія /Я.В. Ступник, О.М. Литвинов. – Харків: Ніка Нова, 2012.- 193 с.
72. Тарарухин С.А. Квалификация преступлений в следственной и судебной практике. – К.: Юринком, 1995. – 208 с.
73. Тростюк З.А. Понятійний апарат Особливої частини Кримінального кодексу України: Монографія. – К.: Атіка, 2003. – 144 с.
74. Тяжкова И.М. Неосторожные преступления. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. – 278 с.

75. Фесенко Є.В. Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони. Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 280 с.
76. Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. – К.: Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
77. Шульга А.В. Объект и предмет преступлений против собственности в условиях рыночных отношений и информационного общества. – М.: Издательство «Юрлитинформ», 2007. – 376 с.
78. Щупаківський Р.В. Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння чужим транспортним засобом: Монографія. – К.: Атіка, 2007. – 160 с.

Підручники, посібники, науково-практичні коментарі:

1. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика. – К.: Юрисконсульт, 2006. – 342 с.
2. Базов В.П. Воєнні злочини: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 336 с.
3. Бантишев О.Ф. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності (питання кваліфікації): навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 128 с.
4. Берзін П.С. Наслідки у складах злочинів у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2007. – 392 с.
5. Беспалова О.І, Ступник Я.В., Житний О.О. (та ін.) Науково-практичний коментар Закону України „Про засади запобігання і протидії корупції” / За заг. ред. акад. НАПрН України О.М. Бандурки; Наукова редакція д-ра юрид. наук, професора О.М. Литвинова. - Х. : Ніка Нова, 2012.- 224 с.
6. Благоев Е.В. Квалификация при совершении преступления. – М.: Издательство «Юрлитинформ», 2009. – 192 с.
7. Борисов В.І. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності: (Лекція 6 та 7). – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2008. – 32 с.
8. Джужа О.М., Кузнєцов В.В., Осадчий В.В., Плугатир В.С., Сийплові М.В. Кримінальне право України: курс тестових завдань: навч. посіб.; за заг.ред. док. Юрид. наук Коваленка В.В.: Київ, 2012. 367 с.
9. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів: Навч. посіб. – Вид. 3-є. – К.: Атіка, 2007. – 592 с.
10. Корнеева А.В. Теоретические основы квалификации преступлений: Учеб. пособие / Под ред. А.И. Рарога. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 176 с.
11. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / За ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – 3-тє вид., переробл. та допов. – К.: Атіка, 2009. – 744 с.
12. Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник / За заг. ред. Є.Л. Стрельцова. – Х.: Одиссей, 2009. – 496 с.

13. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2010. – 608 с.
14. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – [Вид. четверте, доповн.]. – Х. : ТОВ «Одіссей», 2008. – 1208 с.
15. Кузнецов В.В. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності: Практ. посіб. – К.: Вид. Паливода А.В., 2007. – 160 с.
16. Кузнецов В.В., Савченко А.В. Теорія кваліфікації злочинів: Підручник. – К.: КНТ, 2007. – 304 с.
17. Малиновский А.А. Сравнительное правоведение в сфере уголовного права. – М.: Международные отношения, 2002. – 376 с.
18. Музика А.А., Азаров Д.С. Законодавство України про кримінальну відповідальність за «комп'ютерні злочини»: наук.-практ. комент. і шляхи вдосконалення. – К.: Вид. Паливода П.В., 2005. – 120 с.
19. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
20. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / Відп. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2005. – 848 с.
21. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Атіка, 2005. – 1064 с.
22. Слущька Т.І. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері службової діяльності: навч. посіб. – К.: КНТ, 2007. – 168 с.
23. Ступник Я.В., Сливич І.І. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: практичний посібник / Я.В. Ступник, І.І. Сливич.- Ужгород.: Видавництво ФОП Бреза А.Є., 2013.- 217 с.
24. Сливич І.І., Ступник Я.В. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. - Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2014.- 656 с.
25. Судово-практичний коментар до Кримінального кодексу України / Упорядник і автор передмови М.І. Хавронюк. – К., 2006. – 550 с.
26. Фесенко Є.В. Кримінально-правовий захист здоров'я населення (коментар законодавства та судової практики). – К.: Істина, 2001. – 192 с.
27. Хавронюк М.І. та ін. Військові злочини: Комент. законодавства. – К.: А.С.К., 2003. – 272 с.
28. Шумихин В.Г. Правила квалификации преступлений. Учебное пособие. – М.: МПСИ, 2003. – 80 с.
29. Правове забезпечення охоронної діяльності та безпеки: хрестоматія/ В. А. Чайковський, В. В. Кузнецов, М. В. Сийпловік; за заг. ред. генерал-полковника В. В. Гелетея. Київ: Інститут УДО, 2018. 595 с.

Наукові статті:

1. Агапов П. Уголовно-правовая характеристика нападения при бандитизме // Уголовное право. – 2005. – № 2. – С. 4–7.
2. Азаров Д. Особливості механізму вчинення злочинів у сфері комп'ютерної інформації // Юридична Україна. – 2004. – № 7 (19). – С. 64–68.

3. Азаров Д. Про декриміналізацію необережних діянь у сфері комп'ютерної інформації // *Право України*. – 2004. – № 9. – С. 100–103.
4. Азаров Д.С. Окремі проблеми кваліфікації шахрайства, вчиненого шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки // *Адвокат*. – 2004. – № 5. – С. 11–13.
5. Азаров Д.С. Про розмежування злочинів, передбачених статтями 361 і 362 Кримінального кодексу України // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 3. – С. 32–39.
6. Акімов М. Відмежування захоплення заручників від незаконного позбавлення волі та викрадення людини // *Вісник прокуратури*. – 2002. – № 2 (14). – С. 33–37.
7. Акімов М. Кримінальна відповідальність за захоплення заручників // *Право України*. – 2002. – № 3. – С. 150–154.
8. Александров Ю. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи // *Юридичний вісник України*. – 6-12 квітня 2002 р. – № 14 (354). – С. 9.
9. Андрушко А.В. Диференціація кримінальної відповідальності за Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи з врахуванням безпорадного стану потерпілого // *Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы. Сборник научных трудов. Материалы Международной научно-практической конференции (16-17 апреля 2010 г.) / Отв. за вып. И.И. Поляков*. – Симферополь: Крымучпедгиз, 2010. – С. 393–394.
10. Андрушко П. Кваліфікація злочинів: поняття та види // *Вісник прокуратури*. – 2003. – № 12. – С. 48–55.
11. Андрушко П. Кримінально-правова охорона конституційного права громадян на недоторканність приватного життя // *Вісник Конституційного Суду України*. – 2005. – № 2. – С. 43–50.
12. Андрушко П., Розенфельд Н. Використання модельних норм Конвенції Ради Європи «Про кіберзлочинність» та Додаткового протоколу до неї у нормотворчому процесі в Україні: теоретичні проблеми реалізації // *Право України*. – 2007. – № 12. – С. 64–68.
13. Андрушко П.П. Документи як предмет злочинів, склади яких передбачені статтями 357, 358 та 366 КК України // *Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 / Відповід. ред. П.П. Андрушко, П.С. Берзін*. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 4–76.
14. Андрушко П.П. Перевищення влади або службових повноважень: поняття, проблеми кваліфікації (науковий коментар до Ухвали колегії суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України) // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 2. – С. 68–77.
15. Андрушко П.П. Проблеми кваліфікації злочинів, пов'язаних із зараженням людини інфекційними хворобами (статті 130, 131, 133 КК України) // *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін.* – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 93–97.

16. Андрушко П.П. Проблеми кваліфікації легалізації (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом // *Правова держава*. Вип. 13. – К., 2002. – С. 334–346.
17. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України): кримінально-правова характеристика // *Вісник Верховного Суду України*. – 2005. – № 1 (53). – С. 32–36; № 2 (54). – С. 26–35.
18. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Кримінальна відповідальність за одержання хабара (ст. 368 КК України) // *Вісник Верховного Суду України*. – 2005. – № 7 (59). – С. 22–28.
19. Антонов С. Проблемні питання кримінально-правової охорони службової особи, її близьких родичів та громадянина, який виконує громадський обов'язок // *Право України*. – 2006. – № 2. – С. 120–125.
20. Анчукова М.В. Поняття таємниці у Кримінальному кодексі України та її види // *Держава і право*. Випуск 38. – К., 2007. – С. 582–587.
21. Ахтирська Н.М., Антощук В.В. Кримінальні правопорушення у сфері комп'ютерних технологій та судова практика розгляду справ цієї категорії // *Вісник Верховного Суду України*. – 2008. – № 2 (90). – С. 43–48.
22. Багіров С.Р. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху або експлуатації транспорту: проблеми встановлення причинного зв'язку // *Адвокат*. – 2004. – № 5. – С. 14–17.
23. Багіров С.Р. Зміст і значення порушення правил безпеки при встановленні причинного зв'язку в необережному злочині // *Держава і право*. Випуск 25. – К., 2004. – С. 481–486.
24. Баулін Ю.В. Протиправність як ознака вбивств // *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 18–19.*
25. Бахуринська О. Нормативно-правові акти про охорону праці як елемент бланкетної диспозиції ч. 1 ст. 271 КК України // *Прокуратура. Людина. Держава*. – 2004. – № 5 (35). – С. 50–56.
26. Бахуринська О. Розмежування складів порушень вимог законодавства про охорону праці та інших злочинів проти безпеки виробництва // *Вісник прокуратури*. – липень 2006 р. – № 7 (61). – С. 66–73.
27. Бобраков И. Проблемы квалификации принуждения к даче показаний (ст. 302 УК РФ) // *Уголовное право*. – 2005. – № 2. – С. 8–10.
28. Борисов В., Пашенко О. Щодо родового об'єкта злочинів проти безпеки виробництва // *Вісник Академії правових наук України*. – 2005. – № 1 (40). – С. 133–141.
29. Борисов В.І. Загальна характеристика Особливої частини нового КК // *Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 99–104.*

30. Борисов В.І. Кримінально-правова характеристика конститутивних ознак зґвалтування // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 3. – С. 123–127.
31. Борисов В.І., Козак В.А. Коментар до статті 149 Кримінального кодексу України (в редакції Закону від 12 січня 2006 р.) // Кримінальне право України. – 2006. – № 2. – С. 17–23.
32. Борков В. Уголовно-правовое значение использования должностных полномочий и их превышения // Уголовное право. – 2005. – № 2. – С. 11–13.
33. Борков В.Н. О сфере служебного поведения должностного лица, за которое может быть получена взятка // Правоведение. – 2007. – № 4 (273). – С. 93–100.
34. Бортник В. Кримінально-правовий захист честі та гідності особи в Україні // Право України. – 2004. – № 1. – С. 29–33.
35. Брич Л.П. Розмежування зґвалтування із суміжними складами злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи // Життя і право. – 2004. – № 4. – С. 69–78.
36. Бурдін В.М. Окремі проблеми злочинів проти правосуддя за КК України // Життя і право. – 2004. – № 2. – С. 74–78.
37. Бурдін В.М. Санкції окремих статей Особливої частини КК України потребують змін // Життя і право. – 2004. – № 4. – С. 44–51.
38. Васильева Я. Контрабанда: актуальные проблемы квалификации // Уголовное право. – 2005. – № 3. – С. 14–16.
39. Вознюк В. Посадова і службова особа: конституційно-правовий та кримінально-правовий аспекти // Вісник Конституційного Суду України. – 2005. – № 2. – С. 37–42.
40. Вознюк В.Д. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності: деякі аспекти об'єктивної сторони та суб'єкта злочину // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 204–206.
41. Волженкин Б. Хулиганство // Уголовное право. – 2007. – № 5. – С. 17–22.
42. Глушков В.О. Проблеми вдосконалення кримінального законодавства України щодо відповідальності за Кримінальні правопорушення у сфері медичного обслуговування населення // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 90–92.
43. Гонтарь Д., Гребёнкин Ф. Уголовная ответственность за неисполнение приговора суда, решения суда или иного судебного акта // Уголовное право. – 2005. – № 3. – С. 24–27.
44. Гришина Т. Предмет суспільних відносин як елемент об'єкта складу злочину, передбаченого ст. 398 КК України // Юридична Україна. – 2005. – № 2 (26). – С. 64–69.
45. Грищук В. Юридичний аналіз основного складу умисного вбивства за Кримінальним кодексом України 2001 року // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2002. – Вип. 37. – С. 407–416.

46. Грищук В., Омельчук О. Деякі проблемні питання кримінальної відповідальності за контрабанду // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2002. – Вип. 37. – С. 430–444.
47. Грищук В.К. Вбивство через необережність за Кримінальним кодексом України 2001 року // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2003. – № 2. – С. 82–85.
48. Грудзур О. Об'єкт злочинів у сфері службової діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 12 (168). – С. 121–125.
49. Гулкевич В. Розмежування порушення авторського права і суміжних прав від інших злочинів проти інтелектуальної власності // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2007. – Випуск 44. – С. 251–258.
50. Гуренко Д.Ю. Кримінально-правова охорона життя працівника правоохоронного органу: зарубіжний досвід // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 231–235
51. Давидович І., Кривобок Ю. Окремі питання кваліфікації посягань на працівників правоохоронних органів у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 9 (51). – С. 59–69.
52. Данилівська О. Актуальні проблеми незаконного обороту транспортних засобів // Право України. – 2006. – № 5. – С. 92–94.
53. Дворецкий М., Копырюлин А. Проблемы квалификации преступлений, сопряженных с созданием, использованием и распространением вредоносных программ // Уголовное право. – 2007. – № 4. – С. 29–33.
54. Денисов С.Ф., Горб Н.О. Об'єктивна сторона наруги над могилою: проблемні питання // Життя і право. – 2005. – № 1. – С. 58–64.
55. Дзюба Ю.П. Офіційний документ як предмет злочину, передбаченого ст. 357 КК України // Держава і право. Випуск 35. – К., 2007. – С. 513–520.
56. Додонов В. Ответственность за преступления, связанные с проституцией, в современном уголовном праве // Уголовное право. – 2007. – № 1. – С. 101–105.
57. Домбровська О.В. Теоретичні проблеми кримінально-правової охорони життя людини // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 42–44.
58. Дорош Л., Довгань О. Каткування: кримінально-правовий аспект // Право України. – 2004. – № 9. – С. 131–134.
59. Дорош Л.В. Деякі питання кримінальної відповідальності за Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 124–128.
60. Дунаєва Т.Є. Кримінально-правова охорона життя та здоров'я службової особи // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 149–151.

61. Женунтій В., Дадерко Л. До питання повторності однорідних злочинів при незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів // *Право України*. – 1996. – № 12. – С. 76–77, 82.
62. Залялова І. Суспільно-небезпечні наслідки втручання в діяльність працівника правоохоронного органу // *Адвокат*. – 2006. – № 10. – С. 24–26.
63. Звонарьов О.Ю. Питання кваліфікації посягання на життя державного чи громадського діяча // *Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 107–109.*
64. Звягин М.М. Классификация публичных мероприятий и организация охраны общественного порядка при их проведении // *Современное право*. – 2007. – № 9. – С. 74–78.
65. Зубкова В., Соколов Н. Проблемы применения законодательства о незаконной порубке лесных насаждений по УК РФ // *Уголовное право*. – 2007. – № 2. – С. 50–54.
66. Иванов Н. Уголовная ответственность за приведение в негодность нефтепроводов, нефтепродуктопроводов и газопроводов // *Уголовное право*. – 2007. – № 3. – С. 26–29.
67. Иванов Н., Косарев И. Субъективная сторона хулиганства // *Уголовное право*. – 2007. – № 5. – С. 38–41.
68. Истомин А., Лопаткин Д. О квалификации деяний, повлекших уничтожение или повреждение лесов // *Уголовное право*. – 2005. – № 2. – С. 33–36.
69. Іл'їна О. Кваліфікація повторного вчинення корисливих злочинів проти власності // *Юриспруденція: теорія і практика*. – 2006. – № 2 (16). – С. 7–16.
70. Ільїна О.В. Система обтяжуючих обставин корисливих злочинів проти власності за КК України // *Держава і право*. Випуск 34. – К., 2006. – С. 443–450.
71. Ільченко С.Ю. Проблемний аспект кваліфікації діяння за ознаками складу злочину, передбаченого статтею 361-1 Кримінального кодексу України // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 5. – С. 11–18.
72. Карпенко М. Кримінальна відповідальність за нестатутні взаємовідносини // *Право України*. – 2002. – № 3. – С. 147–150.
73. Карпенко М. Які суспільні відносини охороняються ст. 406 Кримінального кодексу України? // *Право України*. – 2007. – № 12. – С. 105–109.
74. Касинюк В.І. Оціночні поняття у складах злочинів проти громадської безпеки // *Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 177–180.*
75. Катеринчук К. Відмежування катування від суміжних складів злочинів // *Право України*. – 2005. – № 9. – С. 59–62.
76. Кахний М.В. Особо квалифицированные виды изнасилования: проблемы теории и правоприменения // *Современное право*. – 2007. – № 9. – С. 62–64.

77. Кваша О.О. Кримінальна відповідальність за постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали чи постанови // *Правова держава*. Випуск 17. – К., 2006. – С. 200–208.
78. Кваша О.О. Кримінально-правова охорона незалежності суду від протиправного впливу на осіб, які беруть участь у відправленні правосуддя // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 6. – С. 13–20.
79. Кваша О.О. Поняття злочинів проти правосуддя // *Правова держава*. Випуск 16. – К., 2005. – С. 376–382.
80. Киренко С.Г. Кримінально-правовий аспект національної безпеки України // *Юриспруденція: теорія і практика*. – 2006. – № 2 (16). – С. 2–7.
81. Кириллов И., Шматов К. К вопросу о соотношении приобретения и хищения наркотических средств, психотропных веществ или их аналогов // *Уголовное право*. – 2007. – № 5. – С. 43–45.
82. Клепицкий И.А. «Отмывание денег» в современном уголовном праве // *Государство и право*. – 2002. – № 8. – С. 33–46.
83. Клепицкий И.А. Документ как предмет подлога в уголовном праве // *Государство и право*. – 1998. – № 5. – С. 68–75.
84. Клепицкий И.А. Собственность и имущество в уголовном праве // *Государство и право*. – 1997. – № 5. – С. 74–83.
85. Климчик О. Нове у кримінальній відповідальності за диверсію // *Підприємництво, господарство і право*. – 2002. – № 3. – С. 84–86.
86. Коваль А. Зловживання владою або службовим становищем: кримінально-правові проблеми // *Юридичний журнал*. – 2004. – № 10 (28). – С. 8–11.
87. Ковальський В.С. Кримінально-правова характеристика особливої жорстокості // *Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін.* – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 59–63.
88. Ковальчук А. Законодавча протидія відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом // *Право України*. – 2004. – № 11. – С. 21–26.
89. Козак В.А. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми: чи рухаємось у вірному напрямку? // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 1. – С. 56–61.
90. Козак В.А. Поняття, критерії та ознаки уразливого стану особи за кримінальним правом України // *Кримінальне право України*. – 2007. – № 1. – С. 27–34.
91. Колмыков В.В. Уголовно-правовые средства борьбы с преступлениями, совершаемыми в сфере информационных технологий // *Современное право*. – 2007. – № 9. – С. 20–22.
92. Копилян В.А. Об'єктивна сторона складу злочину жорстокого поводження з тваринами (ст. 299 КК України) // *Право і суспільство*. – 2008. – № 4. – С. 102–107.
93. Користін О. Сутність легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом // *Право України*. – 2007. – № 5. – С. 60–64.
94. Коробеев А., Кулешов Ю. Уголовно-правовая защита независимости правосудия // *Уголовное право*. – 2005. – № 5. – С. 37–39.

95. Королев А.Н. Экоцид в системе международных правонарушений // Международное публичное и частное право. – 2007. – № 2 (35). – С. 46–48.
96. Корчагин А.Г., Иванов А.М. Общая характеристика Особенных частей уголовного законодательства зарубежных стран // Правовая политика и правовая жизнь. – 2002. – № 4 (9). – С. 90–94.
97. Косенко С. Захист новим кримінальним законом неповнолітніх від статевих злочинів // Право України. – 2002. – № 5. – С. 41–45.
98. Косякова Н.С. Лжесвидетельство // Государство и право. – 2001. – № 4. – С. 66–74.
99. Котовенко О.М. До питання про об'єкт пошкодження магістральних трубопроводів та технологічно пов'язаних із ними систем: проблеми кваліфікації та шляхи вдосконалення кримінального законодавства // Держава і право. Випуск 13. – К., 2001. – С. 388–391.
100. Котовенко О.М. Суб'єкт пошкодження об'єктів магістральних трубопроводів і технологічно пов'язаних із ними систем // Держава і право. Випуск 17. – К., 2002. – С. 360–364.
101. Котовенко О.М. Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 292 КК України // Держава і право. Випуск 19. – К., 2003. – С. 446–451.
102. Крайник Г. Питання щодо потерпілого від злочину, передбаченого статтею 272 Кримінального кодексу України // Вісник прокуратури. – 2007. – № 9 (75). – С. 43–48.
103. Кривошеин П. Убийство матерью новорожденного ребенка // Уголовное право. – 2005. – № 2. – С. 38–40.
104. Крючкова О. Задоволення статевої пристрасті неприродним способом // Вісник прокуратури. – 2003. – № 10. – С. 37–40.
105. Кудрявцев В. Проблеми визначення об'єктів посягання на життя носіїв судової влади (ст. 379 КК) // Право України. – 2004. – № 9. – С. 44–48.
106. Кузнецов В.В. Комп'ютерна інформація як новий предмет злочину // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 196–199.
107. Кулыгин В.В. Уголовно-правовая охрана культурных ценностей: возможности оптимизации // Правоведение. – 2003. – № 1 (246). – С. 128–134.
108. Кундеус В. Поняття викрадення у кримінальному праві // Право України. – 2002. – № 8. – С. 106–108.
109. Кухарук В. Хищение наркотических средств и психотропных веществ: вопросы квалификации и правоприменения // Уголовное право. – 2007. – № 6. – С. 21–25.
110. Куц В.М., Дишлевой О.Ю. Медико-правові аспекти криміналізації згвалтування особи чоловічої статі // Кримінальне право України. – 2006. – № 2. – С. 53–61.
111. Куц І. Суспільна небезпечність злочинів, пов'язаних з пожежами // Право України. – 2001. – № 1. – С. 104–106.
112. Куцевич М.П. Характеристика об'єктивної сторони складу злочину «екоцид» (ст. 441 КК України) // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 /

- Відповід. ред. П.П. Андрушко, П.С. Берзін. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 249–274.
113. Лащук Є. Інформація з обмеженим доступом як предмет злочину // *Право України*. – 2001. – № 3. – С. 75–78.
114. Левчук В.В. Проблеми визначення об'єкта хуліганства та його значення при кваліфікації злочинів // *Держава і право*. – 2008. – Вип. 40. – С. 468–475.
115. Лизогуб Я. Статті 149 і 332 Кримінального кодексу України: окремі проблеми законодавчого викладу, узгодженості та тлумачення // *Адвокат*. – 2005. – № 7. – С. 9–11.
116. Литвин О. Кримінально-правовий захист екологічної безпеки // *Право України*. – 2005. – № 2. – С. 23–27.
117. Лихова С. Конфіденційна інформація як об'єкт кримінально-правової охорони // *Прокуратура. Людина. Держава*. – 2005. – № 4 (46). – С. 45–53.
118. Лихова С. Кримінально-правова охорона виборчих прав громадян за новим КК України // *Право України*. – 2002. – № 2. – С. 115–119.
119. Лихова С. Кримінально-правова охорона права на працю: проблеми вдосконалення // *Право України*. – 2004. – № 7. – С. 102–106.
120. Лихова С. Правове регулювання суспільних відносин, пов'язаних з поширенням в Україні продукції, що пропагує культ насильства, жорстокості та сексуальної розпусти // *Вісник прокуратури*. – 2008. – № 6. – С. 115–120.
121. Лихова С., Медіна Л. Відповідальність за порушення виборчих прав громадян, передбачена кримінальним законодавством деяких зарубіжних країн // *Право України*. – 2002. – № 5. – С. 148–151.
122. Лихова С.Я. Перешкоджання роботі виборчих комісій та інші Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян України у світлі нового кримінального законодавства // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 1. – С. 39–55.
123. Лісовий В. «Комп'ютерні» злочини: питання кваліфікації // *Право України*. – 2002. – № 2. – С. 86–88.
124. Ломако В., Базов В. Культурна і природна спадщина як предмет складу порушення законів та звичаїв війни // *Юридична Україна*. – 2008. – № 8 (68). – С. 76–79.
125. Ляпунова Н. Об'єктивна сторона фіктивного банкрутства // *Юридична Україна*. – 2008. – № 8 (68). – С. 83–89.
126. Мазуренко М., Трусова Т. Порушення правил безпеки руху: питання кваліфікації // *Прокуратура. Людина. Держава*. – 2004. – № 5 (35). – С. 47–49.
127. Мазуренко О., Розенфельд Н. Комп'ютерна інформація як предмет злочинів, передбачених Розділом XVI КК України // *Право України*. – 2004. – № 6. – С. 80–84.
128. Мазуренко О.В. Проблеми визначення об'єкта, предмета та об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого статтею 361 КК України // *Держава і право*. Випуск 19. – К., 2003. – С. 488–492.
129. Мазуркевич М., Попов В. Порушення правил безпеки руху: деякі питання встановлення причинного зв'язку // *Вісник прокуратури*. – 2003. – № 6 (24). – С. 33–36.

130. Макаренко В. Правове регулювання захисту конфіденційної інформації, що є власністю держави: становлення, розвиток, проблемні питання // Право України. – 2006. – № 1. – С. 132–135.
131. Мамчур В. Проблема визначення поняття вбивства в кримінальному праві України // Право України. – 1999. – № 3. – С. 71–73.
132. Матвійчук В. Поняття кримінально-правової охорони навколишнього природного середовища // Юридична Україна. – 2006. – № 3 (39). – С. 79–84.
133. Матвійчук В. Проблеми криміналізації та декриміналізації діянь, що посягають на довкілля // Вісник Академії правових наук України. – 2006. – № 3 (46). – С. 219–225.
134. Матвійчук Я. Законодавство окремих зарубіжних країн про кримінальну відповідальність за порушення правил дорожнього руху // Право України. – 2007. – № 7. – С. 117–120.
135. Мацкевич И.М. Криминологический и уголовно-правовой анализ преступлений против военной службы // Государство и право. – 1999. – № 6. – С. 57–63.
136. Мацко А.С., Демченко О.О. Співробітництво держав щодо встановлення міжнародної відповідальності за найманство // Часопис Київського університету права. – 2004. – № 3. – С. 114–119.
137. Мельник П. Кримінально-правова відповідальність за незаконну порубку лісу: окремі питання // Право України. – 2001. – № 6. – С. 84–87.
138. Миронова В. Наукове тлумачення ст. 438 КК України про порушення законів та звичаїв війни // Право України. – 2004. – № 11. – С. 85–88.
139. Мирошниченко Н.А. Уголовная ответственность за незаконные действия с наркотическими средствами, психотропными веществами, их аналогами и прекурсорами по новому уголовному законодательству Украины // Новый Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташиш В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 189–191.
140. Мірошник Ю. Державна таємниця як складова забезпечення національної безпеки України // Право України. – 2004. – № 9. – С. 32–34.
141. Міщенко С.М., Солоткий С.А. Застосування законодавства про відповідальність за незаконне перетинання державного кордону та незаконне переправлення через нього осіб // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 3 (43). – С. 33–36.
142. Музика А. Загальна характеристика об'єктивної сторони злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 5. – С. 67–73.
143. Музика А. Кримінальні правопорушення в галузі обігу наркотичних засобів (зауваження до глави XIII проекту КК України) // Право України. – 1996. – № 12. – С. 58–63.
144. Музика А. Об'єкт злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 12. – С. 90–95.
145. Музика А. Особливості суб'єктивної сторони злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 9. – С. 50–55.

146. Музика А. Про предмет злочинів, пов'язаних з наркоманією // Право України. – 1997. – № 3. – С. 62–66.
147. Музика А., Азаров Д. Про поняття злочинів у сфері комп'ютерної інформації // Право України. – 2003. – № 4. – С. 86–89.
148. Музика А.В. Питання кримінальної відповідальності за порушення статутних правил несення прикордонної служби // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 210–212.
149. Мульченко В. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного // Право України. – 2004. – № 7. – С. 75–76.
150. Мульченко В.В. Кримінально-правова охорона життя суддів // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 146–148.
151. Навроцький В. Гарантії законності кримінально-правової кваліфікації // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – № 3 (22). – С. 159–168.
152. Навроцький В. Склад злочину як програма кримінально-правової кваліфікації // Юридический вестник. – 2000. – № 3. – С. 117–121.
153. Навроцький В.О. «Загибель людей» як вид злочинних наслідків: проблеми встановлення змісту та кваліфікації // Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи: Матер. наук.-практ. конф. [Харків] 22-23 квітня 2004 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 44–47.
154. Навроцький В.О. Поняття і види функцій кримінально-правової кваліфікації // Правова держава. Вип. 11. – К., 2000. – С. 418–426.
155. Наден О. Найманство: міжнародно-правове визначення та проблеми криміналізації // Право України. – 2005. – № 3. – С. 90–94.
156. Наден О. Нові тенденції розвитку феномена найманства // Право України. – 2005. – № 5. – С. 118–120.
157. Наден О. Щодо поняття норми кримінального права // Право України. – 2006. – № 2. – С. 26–32.
158. Наумов А.В. Новый Уголовный кодекс Украины // Государство и право. – 2002. – № 2. – С. 82–89.
159. Нерсесян А.С. Проблема визначення об'єкта у злочинах проти прав інтелектуальної власності // Кримінальне право України. – 2006. – № 7. – С. 33–39.
160. Нерсесян В.А. Ответственность за неосторожные преступления: состояние и пути совершенствования // Государство и право. – 2002. – № 3. – С. 33–38.
161. Ніколаєнко Н. Кваліфікація злочинів, що стосуються втручання у діяльність посадових осіб // Право України. – 2004. – № 6. – С. 92–95.
162. Омигов В., Кудашов В. Квалификация хищения огнестрельного оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ и взрывных устройств // Уголовное право. – 2007. – № 6. – С. 35–37.

163. Осадчий В. Об'єкт і система злочинів, передбачених розділом XV Кримінального кодексу України // Право України. – 2004. – № 2. – С. 96–99.
164. Осадчий В. Особливості суб'єкта в злочинах проти правоохоронної діяльності // Право України. – 2001. – № 2. – С. 108–111.
165. Осипенко А. Уголовная ответственность за неправомерный доступ к конфиденциальной компьютерной информации // Уголовное право. – 2007. – № 3. – С. 43–47.
166. Остапенко Л.А. Умисне вбивство та заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у стані сильного душевного хвилювання // Держава і право. Випуск 17. – К., 2002. – С. 387–392.
167. Панов М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків (ст. 200 КК) // Право України. – 2006. – № 4. – С. 122–127.
168. Панов М., Тихий В. Безпека як фундаментальна категорія в методології правознавства (до постановки проблеми) // Вісник Академії правових наук України. – 2000. – № 3 (22). – С. 10–16.
169. Панченко П., Кашенин В. Цели нападения при бандитизме // Уголовное право. – 2007. – № 3. – С. 48–51.
170. Пінчук М. Кримінально-правова характеристика незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами // Право України. – 2004. – № 10. – С. 69–75.
171. Пінчук М.Г. Система і завдання законодавства про боротьбу з незаконним обігом вогнепальної зброї, боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв // Держава і право. Випуск 24. – К., 2004. – С. 459–465.
172. Піщенко Г. Чи потрібна стаття про хуліганство в КК України? // Право України. – 2001. – № 2. – С. 91–92.
173. Подоляка А. Правові та соціально-психологічні аспекти забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні // Право України. – 2000. – № 3. – С. 25–27.
174. Поліщук Г. Кримінально-правова характеристика злочинів проти довкілля // Право України. – 2003. – № 3. – С. 80–84.
175. Пономаренко Є. Обставини, що обтяжують кримінальну відповідальність за зґвалтування // Право України. – 2006. – № 7. – С. 82–86.
176. Попович В. Міжнародні Кримінальні правопорушення та Кримінальні правопорушення міжнародного характеру: поняття, співвідношення та нормативне закріплення в Кримінальному кодексі України // Юридична Україна. – 2005. – № 9 (33). – С. 74–78.
177. Приходько Т.М. Коментар до статті 267 Особливої частини Кримінального кодексу України // Кримінальне право України. – 2006. – № 6. – С. 35–43.
178. Процюк О.В. Контрабанда: кримінально-правовий аналіз предмета злочину // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 4 (44). – С. 43–47.
179. Радачинский С. Юридическая природа провокации преступления // Уголовное право. – 2008. – № 1. – С. 59–63.

180. Ращенко Є. Кримінально-правове забезпечення боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій // *Право України*. – 2007. – № 10. – С. 87–90.
181. Редин М. Вопросы квалификации преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотиков, по степени их завершенности // *Уголовное право*. – 2007. – № 2. – С. 64–67.
182. Редин М.П. Разбой (понятие, конструкция состава) // *Современное право*. – 2007. – № 10. – С. 96–104.
183. Розенфельд Н. Загальна характеристика умисних комп'ютерних злочинів // *Право України*. – 2002. – № 10. – С. 88–93.
184. Сабитов Т. Квалификация разглашения государственной тайны (ст. 283 УК РФ) по форме вины // *Уголовное право*. – 2007. – № 4. – С. 59–62.
185. Саркисян М.А. Квалифицирующие признаки международного преступления // *Государство и право*. – 2005. – № 8. – С. 82–90.
186. Сенько М. Об'єктивні ознаки самовільного залишення військової частини або місця служби // *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. – 2002. – Вип. 37. – С. 451–460.
187. Сенько М.М. «Военный стан» та «бойова обстановка» як ознаки об'єктивної сторони військових злочинів // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 3. – С. 50–56.
188. Сердюк П.П. Моральність як об'єкт кримінально-правової охорони // *Кримінальне право України*. – 2007. – № 1. – С. 3–26.
189. Сидоренко Э. Заражение ВИЧ-инфекцией: вопросы уголовно-правовой оценки // *Уголовное право*. – 2007. – № 1. – С. 55–59.
190. Сийплові М. В. Зловживання владою або службовим становищем: визначення наслідків злочину. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2015. Випуск 33. Том 2. С. 127–130.
191. Сийплові М. В. Підстави криміналізації суспільно небезпечних посягань у сфері громадської та приватної професійної охоронної діяльності. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Випуск 6. Том 4. С. 137–143.
192. Сийплові М. В. Принципи криміналізації суспільно небезпечних посягань у сфері громадської та приватної професійної охоронної діяльності. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 6. Том 4. С. 155–158.
193. Сийплові М. В. Кримінальні правопорушення у сфері приватної та громадської професійної охоронної діяльності (аналіз чинного законодавства). *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2017. Випуск 43. Том 4. С. 134–138.
194. Сийплові М. В. Обман як ознака об'єктивної сторони притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2017. Випуск 44. Том 2. С. 115–118.
195. Сийплові М. В. Зарубіжний досвід кримінально-правового захисту охоронної діяльності. *Юридичний бюлетень*. 2017. Випуск 5. С. 233–239.
196. Сийплові М. В. Проблеми кримінально-правового захисту працівників приватної та громадської професійної охоронної діяльності. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2018. № 2 (19). С. 69–76.

197. Сийплові М. В. Перевищення службових повноважень працівниками приватних охоронних структур (міжнародний досвід). *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2019. № 1 (20). С. 30–39.
198. Сийплові М. В. Охоронна діяльність в Україні (поняття, ознаки, кримінально-правовий захист). *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2019. № 2 (21). С. 61–67.
199. Сийплові М. В. Насильство як ознака злочинів у сфері правоохоронної та державної охоронної діяльності. *Європейські перспективи*. 2019. № 3. С. 108–113.
200. Сийплові М. В. Система злочинів у сфері професійної охоронної діяльності. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2019. Спецвипуск. С. 62–70.
201. Сийплові М. В. Історичний аналіз законодавства України про кримінально-правовий захист охоронної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2019. Вип. 58. Том 2. С. 120–124.
202. Сийплові М. В. Об'єкт злочинів, що посягають на державну охоронну діяльність. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 4. С. 369–372.
203. Сийплові М. В. Практика призначення покарань за кримінальні правопорушення, що посягають на громадську та приватну професійну охоронну діяльність в Україні. *Наше право*. 2019. № 4. С. 86–92.
204. Сийплові М. В. Інші заходи кримінально-правового характеру за кримінальні правопорушення, що посягають на громадську та приватну професійну охоронну діяльність. *Європейські перспективи*. 2020. № 1. С. 68–74.
205. Сийплові М. В. Звільнення від відбування покарання з випробуванням у разі засудження за кримінально-протиправні посягання на громадську та приватну професійну охоронну діяльність. *ПравоUA*. 2020. № 1. С. 96–101.
206. Склярів С.В. Поняття хищення в уголовном законодательстве России: теоретический анализ // *Государство и право*. – 1997. – № 9. – С. 64–68.
207. Ступник Я.В. Законодавчі механізми протидії наркозлочинності // *Вісник Кримінологічної асоціації України : збірник наукових праць [Редкол. Л. М. Давиденко, Т. А. Денисова, О. М. Джу́жа та ін.]*. - Харків: Золота миля, 2013. - С. 156-164.
208. Тихий В.П. Коментар до статей 258-1, 258-2, 258-3 та 258-4 Кримінального кодексу України // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 11. – С. 3–15.
209. Тихий В.П. Правові позиції Європейського суду з прав людини та проблеми кримінальної відповідальності за порушення виборчого права // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 1. – С. 99–106.
210. Трикоз Е.Н. Формирование концептуальной модели преступлений против мира и безопасности человечества // *Государство и право*. – 2007. – № 8. – С. 97–104.
211. Тростюк З.А. Коментар до статті 387 Особливої частини Кримінального кодексу України «Розголошення даних досудового слідства або дізнання» // *Кримінальне право України*. – 2006. – № 9. – С. 20–30.
212. Тростюк З.А. Про окремі суперечності між статтями Кримінального кодексу України та кримінально-виконавчого законодавства України (у контексті

- тлумачення статей 390-393 КК) // Кримінальне право України. – 2006. – № 8. – С. 12–20.
213. Туркот М. Відмежування зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем від військового дисциплінарного правопорушення // Вісник прокуратури. – червень 2006 р. – № 6 (60). – С. 89–95.
214. Туркот М. Відмежування перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень від суміжних злочинів // Вісник прокуратури. – 2001. – № 5 (11). – С. 21–25.
215. Туркот М. Військова службова особа як суб'єкт злочину, передбаченого ст. 423 КК України // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 11 (53). – С. 58–65.
216. Туркот М. Військові злочини. Кваліфікація використання військовою службовою особою владних повноважень усупереч інтересам служби // Вісник прокуратури. – 2002. – № 6 (18). – С. 20–24.
217. Туркот М. Об'єкт зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 3 (33). – С. 65–70.
218. Тучков С. Кваліфікація підроблення документів: окремі питання // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 1 (31). – С. 45–49.
219. Фаргиев И. Заведомо ложный донос (актуальные вопросы судебной практики) // Уголовное право. – 2007. – № 5. – С. 61–65.
220. Фаткуллина М., Морозова Т. Квалификация хулиганства при отягчающих обстоятельствах // Уголовное право. – 2007. – № 6. – С. 56–60.
221. Фесенко Є.В. Злочин, передбачений ст. 307 КК України, з точки зору правової доктрини та судової практики // Адвокат. – 2003. – № 4. – С. 11–14.
222. Фортуна К. Уголовно-правовая охрана тайны усыновления // Уголовное право. – 2005. – № 5. – С. 63–66.
223. Хавронюк М. Кримінальна відповідальність за хабарництво: європейський досвід // Право України. – 2005. – № 6. – С. 117–120.
224. Хавронюк М.І. Відповідальність за згвалтування: в Україні і за кордоном // Право і суспільство. – 2009. – № 3. – С. 75–87.
225. Хар І. Деякі дискусійні питання кримінальної відповідальності за забруднення атмосферного повітря // Юридична Україна. – 2006. – № 4 (40). – С. 82–87.
226. Хилюк С.В. Методологія дисертаційних досліджень з питань Особливої частини кримінального права України // Кримінальне право України. – 2006. – № 5. – С. 43–53.
227. Хилюта В.В. Момент окончания хищения в доктрине уголовного права: практика применения теоретических концепций // Правоведение. – 2006. – № 6. – С. 97–108.
228. Цимбал М. Пожежа – як елемент об'єктивної сторони складів умисних злочинів // Право України. – 1998. – № 9. – С. 78–79, 88.

229. Чертова Н.А. Объективные признаки преступлений против экологической безопасности водной среды и пути их совершенствования // Государство и право. – 2004. – № 8. – С. 67–72.
230. Шалдирван П. Масові заворушення: деякі питання сучасної кримінально-правової характеристики // Вісник прокуратури. – 2003. – № 6 (24). – С. 57–60.
231. Шапченко С.Д. Системне узгодження окремих положень Загальної та Особливої частин Кримінального кодексу України як один з напрямів його комплексного удосконалення // Кримінальне право України. – 2006. – № 5. – С. 19–21.
232. Шепелева Н.В. До питання про відповідальність за посягання на життя, встановлену спеціальними кримінально-правовими нормами // Вісник Верховного Суду України. – 2005. – № 9. – С. 33–35.
233. Эфендиев О.Ф. О противоправности международных военных преступлений // Международное публичное и частное право. – 2007. – № 2 (35). – С. 41–45.
234. Юзікова Н. Злочин, передбачений ст. 300 КК України, у контексті суспільної безпеки // Право України. – 2003. – № 11. – С. 27–29.
235. Юрченко О. Проблемні питання відповідальності за Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності та роль судової системи України при їх розгляді // Юридична Україна. – 2005. – № 12 (36). – С. 71–77.
236. Якимов О., Якимова С. Вопросы ответственности за легализацию преступных доходов в постановлениях пленумов Верховных Судов России и Украины // Уголовное право. – 2007. – № 1. – С. 63–67.
237. Якимов О., Якимова С. Организация незаконной миграции: проблемы уголовной ответственности // Уголовное право. – 2005. – № 1. – С. 78–80.
238. Яшков С.А. Некоторые вопросы совершенствования Уголовного кодекса РФ, касающиеся понятия «информация» // Государство и право. – 2004. – № 12. – С. 82–85.
239. Syiploki M. Security and Law Enforcement Activities: Criminal and Legal Protection. EURÓPSKA VEDA Vedecký časopis EUROPEAN SCIENCE Scientific journal. 2018. № 6 (2). S. 153–157.
240. Singer Peter. Corporate Warriors. The Rise of the Privatized Military Industry and Its Ramification for International Security. International Security. 2001. Vol. 26. № 3 (Winter 2001/02). P. 186–220.
241. Strafgesetzbuch (StGB) (geändert durch das Gesetz vom 30. Oktober 2017) // WIPO Lex/WIPO Всемирная организация интеллектуальной собственности. URL: http://www.wipo.int/wipolex/ru/text.jsp?file_id=462321.
242. The Criminal Law of the Republik of Latvia // Legal acts of the republic of Latvia/LIKUMIL. URL: <https://likumi.lv/ta/en/en/id/88966>.

13. Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України
3. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу

4. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України
5. <http://allbest.ru/union/> - перелік безкоштовних бібліотек повних текстів
6. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> - енциклопедії та словники
7. <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека
8. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні)
9. <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки)
10. <http://www.nbuv.gov.ua/online-2010/> - передплачені науково-інформаційні ресурси НБУ ім. В.І.Вернадського
11. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).
12. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> - юридична бібліотека (Україна)
13. <http://pravo.biz.ua/> - юридична бібліотека (Україна)
14. <http://www.vuzlib.net/> -економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники)
15. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> - безкоштовна студентська бібліотека юридичних ресурсів
16. <http://lawbook.by.ru/> - бібліотека юриста
17. <http://www.tarasei.narod.ru/uchebniki.html> - правова бібліотека
18. <http://urka.ru/catalog.php?parent=57> – каталог юридических ресурсів
19. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/> - електронні наукові видання НБУ ім.В.І.Вернадського
20. www.lawukraine.com - каталог юриста
21. www.defence.com.ua - сам собі юрист